

**ЦУС СЭЛБЭЛТ СУДЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН
2023-2026 ОНЫ СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ 2023 ОНЫ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАН
(2023 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН БАЙДЛААР)**

2024.05.14

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв /сая.төг/	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	2023 оны Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэ лийн хувь
ЕРӨНХИЙ ЧИГ ҮҮРЭГ 1. Цус цусан бүтээгдэхүүний нөөц хангамжийн тасралтгүй байдлыг хангах							
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 1.1. Цусны донор элсүүлэх, цус цуглуулах							
Зорилт 1.1.1. Цусны донорын сургалт сурталчилгааг өргөжүүлж донор элсүүлэлтийг нэмэгдүүлнэ.							
1.	Сайн дурын авлагагүй цусны донорын эгнээг өргөжүүлэх		Цус, цусны бүрэлдэхүүн хэсэг <u>цуглуулалтын</u> тоо	2022 онд ЦССҮТ- ийн хэмжээнд 27000 донороос цус, сийвэн, эс цуглуулахаар төлөвлөсөн. Тайлант онд нийт 90494 нэгж ЦЦБ- ийг үйлдвэрлэсэн.	30000 донороос цус, цусны бүрэлдэхүүн хэсгийг цуглуулж, 93630 нэгжээс багагүй ЦЦБ үйлдвэрлэж эмнэлгүүдийн захиалгыг 100% хангасан байна.	2023 онд 32956 донороос цус цусны бүрэлдэхүүн хэсгийг цуглуулсан бөгөөд цус цуглуулалтын 60%-ийг суурин хэлбэрээр, 40%-ийг явуулын хэлбэрээр цуглуулсан байна. Нийт 93600 нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, хэрэглэгч эрүүл мэндийн байгууллагуудын захиалгыг 100% хангаж ажилласан.	100%
2.	Сайн дурын идэвхтэн, бэлтгэх сургалт зохион байгуулах	25.0 Улсын төсөв МУЗН-ийн санхүүжилт	Сайн дурын идэвхтэн бэлтгэх сургалтын тоо, хамрагдсан хүний тоо	2022 онд МУЗН- тэй хамтран 5 удаагийн сургалтаар 242 хүн хамруулж, үүнээс 112 сайн дурын идэвхтэн бэлтгэж гэрчилгээ олгосон.	Сайн дурын идэвхтэн, бэлтгэх, чадавхжуулах сургалт зохион байгуулж, чадавхжуулсан сайн дурын ажилтны тоо суурь үзүүлэлтээс буураагүй байна.	2023 онд Сайн дурын идэвхтэн, бэлтгэх, чадавхжуулах, цусны донорын сургалт, сурталчилгаа явуулах төлөвлөгөө боловсруулан бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан. Үүнд: - 2023 оны 03 сарын 15-ны өдөр “Сайн дурын авлагагүй цусны донорын эгнээг өргөжүүлэхэд сайн дурын идэвхтнүүдийг чадавхжуулах нь” сэдэвт сургалтад Баянзүрх дүүргийн 16-р ЕБС-ийн Өсвөрийн Улаан загалмайн бүлгэмийн ахлагч 20 сурагч	100%

						- 2023.03.28-ны өдөр Монголын донорын холбооны идэвхтэн сайн дурын гишүүдэд “Сайн дурын цусны донор сурталчлагч гишүүдийг чадавхжуулах “сургалтад зохион байгуулж нийт 20 ахмад донор; - 2023 оны 11 сарын 28, 29-ний өдрүүдэд Эрүүл мэндийн яам, Монголын улаан загалмай нийгэмлэгтэй хамтран “Донор элсүүлэгч, сурталчлагч багш” бэлтгэх онол, дадлага хосолсон 2 өдрийн сургалтад нийт 160 сайн дурын идэвхтэн, МУЗН-ийн цусны донорын арга зүйч, Өсвөрийн улаан загалмай, Залуучуудын улаан загалмайн гишүүд их дээд сургуулийн эмч, нийгмийн ажилтнууд хамрагдаж 150 сайн дурын ажилтаныг чадвахжуулж, сургагч багш 10 шинээр бэлтгэгдсэн. Нийт 190 сайн дурын ажилтаныг чадвахжуулах сургалтад хамруулж, 10 сургагч багш шинээр бэлтгэсэн байна.	
3.	Хүн амд зориулсан амьдралын зөв дадал хэвшлийн талаар мэдээ мэдээлэл хүргэх		Шинээр бүтээсэн <u>контентийн</u> тоо Олон нийтэд хүргэсэн сургалт, сурталчилгаа, мэдээллийн тоо	2022 онд шинээр 10 <u>контент</u> бүтээж сургалт сурталчилгаанд ашигласан. Цахим орчинд 240 гаруй мэдээлэл байршуулж мэдээлэл хүргэсэн.	Шинээр <u>контент</u> бүтээх буюу ЭМЯ, НЭМҮТ зэрэг бусад эх үүсвэр тодорхой баталгаажсан мэдээллийг цахим орчинд байршуулж ард иргэдэд хүргэсэн байна.	Хүн амд зориулсан амьдралын зөв дадал хэвшлийн талаарх сургалт мэдээллийг тогтмол хийсэн бөгөөд ЭМЯ, НЭМҮТ-өөс гаргасан В гепатит, Томуу томуу төст өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, Халтиргаа гулгаанаас сэргийлэх, Сэтгэцийн эрүүл мэндийн заавар зөвлөмжүүдийг тогтмол хүргэж хэвшсэн. 2023 онд 10 нэр төрлийн нугалбар, постер контентийг цахим, танхим, самбараар 112 удаагийн давтамжтай мэдээлэл түгээсэн. Танхимаар: -БИУГ, ТЗТК, БЗД-ийн ЗДТГ, ИТХ, ЦЕГ харьяа ЭЦГ, Баянзүрх цус цуглуулах төвийн амьдралын зөв дадлын талаар 1200 хүнд сургалт мэдээлэл хийсэн. -ЦССҮТ дээр Этүгэн анагаах ухааны их сургуулийн Булган багштай 5, 4 курсийн	90%

					нийт 97 оюутанд 5 удаа цусны донорын талаар мөн эрүүл жин, амьдралын зөв дадал, халдварт болон халдварт бус өвчлөлөөс мэргийлэх талаар мэдээлэл хийсэн. -Баянзүрх дүүргийн 16 ЕБС-ийн Өсвөрийн Улаан загалмайн бүлгэмийн 25 ахлагч хүүхдүүдэд дэлгэцийн дондолтоос сэргийлэх, эрүүл хоололтын талаар 2 цагийн сургалт хийсэн. -БХГ ажилтан албан хаагчдад “Сэтгэцийн эрүүл мэндээ хамгаалах энгийн арга” сэвдээр нийт 56 хүнд сургалт хийсэн. -МУЗН-ийн Анхны сургалтын төвд 160 хүнд “Амьдралын зөв дадал, томуу, томуу төст өвчлөлөөс сэргийлэх талаар мэдээлэл өгсөн. - “Энэ жилдээ- эрүүл жиндээ” аяны хүрээнд нийт ажиллагсдад эрүүл идэвхтэй амьдралыг сурталчлах, эрүүл хоололт, эрүүл зан үйлийг хэвшүүлэхэд чиглэж Амос ТББ-тай хамтран үе шаттайгаар сургалт зохин байгуулж нийт 62 хүн хамрагдсан. -Анхны тусламжийн сургалтыг ажиллагсадын дунд зохион байгуулж эцэг, эхчүүдэд хүүхдээ асран сувилах, осол гэмтэл, осголт, хөлдөлтөөс урьдчилан сэргийлэх, анхны тусламж үзүүлэх арга барил эзэмшүүлсэн. Нийт 65 ажилтан хамрагдсан.		
Зорилт 1.1.2. Цусны донор алдаршуулах үйл ажиллагааг тогтмол зохион байгуулж, үр дүнг сайжруулна.							
4.	Цусны донорын “Үндэсний өдөр”-ийг тэмдэглэнэ.	7.4 Улсын төсөв Төрийн болон ТББ	Цусны донорын “Үндэсний өдөр”-ийг тэмдэглэсэн тайлан.	2022 оны 1 дүгээр сарын 3-нд Цусны донорын үндэсний өдрийг зохион байгуулж	Цусны донорын “Үндэсний өдөр”-ийг тэмдэглэж, цусны донорын үйлсийг олон нийтэд сурталчлан, тэднийг	Цусны донорын Үндэсний өдөр тэмдэглэх удирдамж, төсөв ерөнхий захирлын 2022 оны А/20 тушаалаар батлаж хөтөлбөрийн дагуу арга хэмжээг зохион байгуулсан. Арга хэмжээний гол зорилгын хүрээнд Алтан донор 1, Мөнгөн донор 1, Хүрэл донор 1, хамгийн олон удаа цус, цусны	100%

				донор алдаршуулсан.	алдаршуулсан байна.	бүрэлдэхүүн хэсгээ өгсөн 2 донор, Бахархал 10, 20, 30, 40, 50 тэмдгээр тус бүр 1 нийт 10 донорыг шагнаж алдаршуулсан. 2022 оны Цусны донор хамт олон"-оор Ахлагчийн мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн хамт олон, Зэвсэгт хүчний 326-р анги, Шинжлэх Ухаан Технологийн Их сургууль, "Хүмүүнлэгийн үйлсийг дэмжигч байгууллага"-аар "Сүү" ХК, Банк бус санхүүгийн байгууллагуудын холбоо" Тэргүүний "Донор элсүүлэгч байгууллага"-аар СХД-ийн УЗХ-г шалгаруулж хамт олон, ард иргэдэд адаршуулав. МУЗН-ийн "Энэрэнгүй үйлстэн" одонгоор 1, "Нигүүлсэл" мөнгөн медалиар 2, "Шилдэг залуу Алтан медалиар 1 донор, донорын үйлсийг дэмждэг иргэнийг шагнаж байнгын донорт онооны урамшууллыг нь олгосон. Сошиал орчинд болон хэвлэл мэдээллийн байгууллагаар арга хэмжээний мэдээлэл, ярилцлага, мэдээг түгээсэн.	
5.	"Цусны донорын Дэлхийн өдөр"-ийг зохион байгуулна.	15.0 Улсын төсөв ДЭМБ-ын санхүүжилт	Цусны донорын Дэлхийн өдрийг зохион байгуулсан тайлан.	2022 оны 6 сарын 14-нд Цусны донорын Дэлхийн өдрийг танхимаар зохион байгуулсан.	ДЭМБ-ын 2023 оны удирдамжийг олон нийтэд сурталчилж, Цусны донорын Дэлхийн өдрийг улс орон даяар тэмдэглэн өнгөрүүлсэн байна.	2023 оны "Цусны донорын Дэлхийн өдөр" -ийн 20 дэх удаагаа "Тогтмол хугацаанд цус, сийвэнгээ өгч, амьдрал бэлэглэе" уриа, Донор та амь тэтгэгч сэдвийн дор Д.Сүхбаатарын талбайд зохион байгуулсан. Арга хэмжээнд Эрүүл мэндийн дэд сайд, ДЭМБ, НҮБ-ын Хүүхдийн сангийн суурин төлөөлөгч нар, МУЗН, МДХ-ны хүндэт зочид, бусад байгууллага, хүндэт донорууд, улаан загалмайчид, ОУ-ын байгууллагын төлөөлөл оролцсон. Уламжлалын дугуу шилдэг тэргүүний байгууллага, цусны	100%

						донор, хүмүүнлэгийн ажилтаныг төвийн болон МУЗН, хандивлагчийн шагналаар шагнаж алдаршуулсан. Шинээр хүндэт донорын болзол хангасан нийслэлийн 65 цусны донорт үнэмлэх тэмдгийг олгов. 19 хэвлэл мэдээллийн байгууллага сайт мэдээ, шууд ярилцлага хийсэн. ДЭМБ-ын санхүүжилтээр цусны донорын сурталчилгааны материал хэвлүүлж, цусны бүлгийн талаар шторк бэлтгэн сургалт, сурталчилгаанд ашиглаж байна. Энэ үеэр Нээлттэй хаалганы өдөр болж ЦЦБ, цусны донорын талаарх сурталчилгаа, анхны тусламжийн мэдээллийг 300 гаруй иргэнд хүргэсэн байна.	
6.	“Цусаа бэлэглэх өдөр”-ийг 2-12 дугаар саруудад зохион байгуулна.	24.0 Улсын төсөв Эрүүл мэндийг дэмжих сан Төрийн болон ТББ	Цусаа бэлэглэх өдөр тэмдэглэсэн тайлан.	2022 онд Цусаа бэлэглэх өдрийг 11 удаа зохион байгуулж цусны донор, донор хамт олныг шагнаж алдаршуулсан.	“Цусаа бэлэглэх өдөр”-ийн арга хэмжээг 11 удаа зохион байгуулж цусны донор, донор хамт олон, донорын үйлсийг дэмжигч байгууллагуудыг шагнаж алдаршуулсан байна.	Сар бүрийн 3 “Цусаа бэлэглэх өдөр”-ийн арга хэмжээг 11 удаа зохион байгуулж цусны байнгын донор, донор хамт олон, донорын үйлсийг дэмжигч байгууллагуудыг шагнаж алдаршуулсан. Үүнд: 1.Алтан донор 1 2.Мөнгөн донор 9 3.Хүрэл донор 36 4.Бахархал 50 тэмдгээр 10 5.Бахархал 40 тэмдгээр 4 6.Бахархал 30 тэмдгээр 13 7.Бахархал 20 тэмдгээр 21 8.Бахархал 10 тэмдгээр 23 нийт 117 донорыг тус тус шагнаж алдаршуулсан. Үйл ажиллагааг Сэтгэлийн 1000 үйлс ТББ, БЗД ИТХ, ЗДТГ, УЗДШХ, Барилгын хөгжлийн төв, МУЗН, УСУГ, Үнэртэй усанд дурлагсдын клуб, Улаанбаатар Смарт карт ХХК, МДХ, Сайн дурынхан хамтран зохион	100%

						байгуулж, ULKER Mongolia, TMB ХХК брэнд МУЗН, Наран Бьюти ворлд, МДХ, МУЗН ХЗХГ, нар дэмжиж гарын бэлэгээ гардуулжээ. Сар бүрийн 3-ны өдрөөр үйлчлүүлэгчийн ЭМ-ийн боловсролыг дээшлүүлэх сургалт 2 удаа, “Хувь хүний хөгжил”-эрүүл ажлын байр” сэвдээр 1 удаа сургалт зохион байгуулсан байна. Цусны донорын тухай ерөнхий ойлголтыг танхимаар 2200 гаруй хүнд хүргэсэн. Нийт давхардсан тоогоор 60 гаруй хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран ажиллаж донорын үйлсийн талаар мэдээлэл-50 ярилцлага -19, сурвалжлага, нийтлэл-15 удаа явуулж сурталчилгаа мэдээлэл хийсэн.	
7.	Хүндэт доноруудад Засгийн газрын болон төрийн шагнал олгох эрх зүйн зохицуулалт бий болгоно.		Засгийн газрын болон төрийн шагнал олгосон донорын тоо	Шударга журам медалиар 4 хүндэт донорыг шагнуулсан. Хүндэт донор тэмдгийг Засгийн газрын шагнал болгох саналыг Донорын тухай хуулийн төсөлд тусгасан.	Эрх зүйн зохицуулалтыг бий болгож, жил бүр болзол хангасан цусны “Хүндэт донор”-ыг Засгийн газрын болон Төрийн шагналд тодорхойлж, дэмжиж ажилласан байна.	2023 онд Ерөнхийлөгчийн зарлиг гарч 9 хүндэт донорыг Шударга журам медалиар шагнасан.	100%
Зорилт 1.1.3. Цусны донорын эрүүл мэндэд учирч болзошгүй хүндрэл, сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх үзлэг, шинжилгээ хийнэ.							
8.	Цусаа өгөхөөр ирсэн хүн бүрт эрүүл мэндэд учирч болзошгүй хүндрэл, сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх үзлэг тогтмол хийх	57.3 Улсын төсөв	Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан хүний тоо	Цусаа өгөхөөр ирсэн хүн бүрт учирч болзошгүй хүндрэл, сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх үзлэг тогтмол хийж байна.	Цусаа өгөхөөр ирсэн хүн бүрт учирч болзошгүй хүндрэл, сөрөг нөлөөллөөс сэргийлэх үзлэг тогтмол хийж, сөрөг хариу урвалаас сэргийлж ажилласан байна.	2023 онд цусаа өгөхөөр ирсэн 33599 доноруудад эрүүл мэндийн асуумж үзлэг хийснээс асуумж үзлэгээр 1885 хасагдаж, нийт үзлэгийн 5.6%-ийг эзлэж байна. Үүнээс түр хойшлох шалгуур үзүүлэлтээр 1753(5,2%), бүр хасагдах шалгуур үзүүлэлтээр 132(0.4%), донор хойшлогдсон байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад асуумж үзлэгээр	100%

					хасагдалт 4%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна. Цусны донорын эрүүл мэндийг хянах, сөрөг хариу урвалаас сэргийлэх зорилгоор тогтмол хугацаанд цусаа өгсөн 1012 донорт ферритин тодорхойлох шинжилгээ хийсэн. Шинжилгээнд хамрагдсан доноруудын 75%-нд ферритиний хэмжээ хэвийн, 4%-д нь ихэссэн, 21%-д нь багассан үзүүлэлттэй байна. Хэвийн хэмжээнээс багассан доноруудад ДЭМБ-ын зөвлөмж болон олон улсад хэрэгжүүлж буй заавар зөвлөмжийг үндэслэн 6-12 сарын хугацаанд цусаа өгөх хугацааг түр хойшлуулах арга хэмжээ авч ажиллаж байгаа бөгөөд Энэхүү арга хэмжээний үр дүнд түр хойшлогдоод дахин цусаа өгөхөөр ирсэн доноруудын 81%-д нь ферритиний хэмжээ хэвийн болсон үр дүнтэй үзүүлэлттэй байна. Мөн цус, цусны бүрэлдэхүүн хэсгээ өгсөн донор бүрт цус өгсний дараах зөвлөмжийг цаасан болон аман хэлбэрээр тогтмол өгч хэвшсэн бөгөөд 2023 онд 32956 донорт зөвлөмжийг өгсөн байна. Цусны донорт илрэх сөрөг хариу урвалаас сэргийлэх зорилгоор 92 удаагийн явуулын цус цуглуулалтад зориулалтын орыг хэрэглэж 6968 донороос цус цуглуулсан бөгөөд энэ нь нийт явуулаар цус цуглуулалтын 55,5%-ийг эзэлж байна. Донорт илрэх сөрөг урвалаас сэргийлэх арга хэмжээг олон талт хэлбэрээр зохион байгуулсны үр дүнд өмнөх оноос 16%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна.	
--	--	--	--	--	--	--

Зорилт 1.1.4. Цус цуглуулах төвийн тоог нэмэгдүүлж, цус тээвэрлэх үйл ажиллагаанд технологийн шинэчлэл хийнэ.							
9.	Цус цуглуулах суурин төвийн тоог нэмэгдүүлэх		Шинээр байгуулсан суурин төвийн тоо	УБ хотод 3 суурин төвөөр цус, цусны бүрэлдэхүүн хэсэг цуглуулдаг.	Төсөв, орон тоо шийдэгдсэн үед Цус цуглуулах суурин төвийг шинээр байгуулан ажилласан байна.	Байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд суурин төвийн тоог нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай 6 орон тооны цалин хөлс, тоног төхөөрөмжийн нэмэгдлийг төсөвт тусгах саналыг хүргүүлсэн. Суурин төв байгуулах төсөл боловсруулсан.	30%
10.	Сийвэн цуглуулах Аферезийн төв байгуулах		Сийвэн цуглуулах төв	-	Судалгаа, төслийг боловсруулж, төсөвт суулгах саналыг хүргүүлнэ.	Сийвэн цуглуулах Аферезийн төв байгуулах төсөл боловсруулж, төсвийн төсөлд санал хүргүүлсэн боловч шийдэгдээгүй болно.	30%
11.	Цус цуглуулах, тээвэрлэх зориулалтын автомашин үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэх		Зориулалтын автомашин	Цус цуглуулах зориулалтын автомашины төслийг боловсруулж ЭМЯ, МУЗН, ОУ-ын байгууллагад хүргүүлсэн.	Цус цуглуулах, тээвэрлэх зориулалтын автомашин шийдвэрлэгдсэн тохиолдолд үйл ажиллагаанд нэвтрүүлсэн байна.	Байгууллагын 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төсвийн төсөлд цус цуглуулах, тээвэрлэх зориулалтын автомашин худалдан авах саналыг тусган хүргүүлсэн. МУЗН-нд санал хүргүүлсэн.	30%
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 1.2. Цахим мэдээллийн сан бүрдүүлэх, аюулгүй байдлыг хангах							
Зорилт 1.2.1. Цахим мэдээллийн сан бүрдүүлж, аюулгүй байдлыг хангана.							
12.	Кибер аюулгүй байдлын тухай, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Хувийн мэдээллийг хамгаалах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах		Хэрэгжүүлсэн ажлын тайлан	2020 онд төвийн үндсэн үйл ажиллагааны программ, ЦССҮТ-ийн мэдээллийн аюулгүй байдалд эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэсэн.	Төрийн мэдээллийн нэгдсэн сүлжээнд хамрагдаж, онц чухал мэдээллийн дэд бүтцэд хамрагдсан байгууллагад тавигдах шаардлагыг хангасан байна.	Тус төв нь 2019 онд байгууллагын нууц хадгалах 1 ажилтныг Тагнуулын байгууллагын аюулгүй байдлын шалгалтад хамруулан төвийн захирлын Б/12 тоот тушаалаар томилон одоог хүртэл ажиллуулж байна. Төвийн ажиллагсад болон харьяа байгууллагын хэмжээнд Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль, ЗГ-ын 2017 оны 247 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Эрүүл мэндийн салбарын төрийн нууцад хамаарах мэдээллийн жагсаалт”, Эрүүл мэндийн сайдын 2020 оны 05 дугаар сарын 04-ний өдрийн А/279 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албаны нууцын жагсаалт”-ыг төвийн цахим хуудсанд	100%

						байрлуулан танилцуулсан. Мөн учирч болох эрсдэлээс сэргийлэх зорилгоор үндсэн үйл ажиллагааны программд нэвтрэх бүрд санамж, хууль, тогтоомжтой танилцах холбоосыг байршуулсан. Төвийн ажилчдын ирцийг QR code ашиглан ERP систем, E-Chat-аар бүртгэж, албан ёсны лицензтэй Norton security анти-вирусийн программыг сүлжээнд холбогдсон компьютер бүрд суулгасан. Төвийн үндсэн үйл ажиллагааны программд хандаж буй хэрэглэгчдийн нууц үгийг стандартын дагуу 8-аас доошгүй том жижиг үсэг, тоо, тусгай тэмдэгт ашиглан шинэчилсэн ба өгөгдлийн санд хандаж буй 52 ажиллагсдаас нууцын баталгаа гаргуулж авсан. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд ашиглаж байгаа сервер компьютер, сүлжээний төхөөрөмж шинэчлээгүй, гадаад улсын зээл, тусламж, хөрөнгө оруулалт хэрэгжиж буй мэдээллийн технологийн төсөл хөтөлбөр, шинээр нэвтрүүлсэн программ хангамж байхгүй байна.	
13.	Үндсэн үйл ажиллагааны программ хөгжүүлэн, цусны донор үйлчлүүлэгчдийн мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх	10.0 Улсын төсөв	Программд хөгжүүлэлт хийсэн баримтжуулалт	2021 онд тасаг нэгжүүдээс программд орох өөрчлөлт, шинэчлэлийн саналыг авч хөгжүүлэлт хийсэн.	Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр программ хангамжийг хөгжүүлэх санал боловсруулж, цусны донор үйлчлүүлэгчийн мэдээллийн нэгдсэн	Тус төвийн лавлагаа лаборатори улсын хэмжээнд зохион байгуулдаг Иммуногематологийн үндэсний чанарын гадаад үнэлгээнд ашиглах qt.bloodcenter.mn цахим программыг хөгжүүлж Нэгдсэн лабораторийн үйл ажиллагаанд шинээр нэвтрүүлсэн. Уг программ нь Иммуногематологийн үндэсний чанарын гадаад үнэлгээний хөтөлбөр зарлагдах хугацааг урдаас	90%

					санг баяжуулан ажилласан байна.	оролцогчдод email хаяг болон бүртгэлтэй утасны дугааруудад мэдэгдэх, оролцогч байгууллагууд төлбөрөө төлж баталгаажуулнаар цахим программд үнэлгээнд оролцох эрх нээгдэх, шинжилгээний хариу оруулах, үрд дүнг бодож хариуг гарган, гэрчилгээг автоматаар илгээдэг цахим платформ юм. Энэхүү платформыг нэвтрүүлснээр ажиллагсдын ажлын бүтээмжийг нэмэгдүүлэн, хүнээс шалтгаалах алдаа эрсдлээс сэргийлэх, тайлан мэдээг цаг хугацаанд нь гаргах гэх мэт олон давуу талуудыг бий болгосон. Ашигласан технологиуд: UX: Miro UI: Figma Back-end: Node.js Front-end: React.js дээр тус тус хийгдсэн.	
14.	Иргэд цусны бүлгийн мэдээллээ “e-Mongolia” нэгдсэн системээс харах боломжийг олгоно.		Бүлгийн мэдээллээ авсан донор, үйлчлүүлэгчийн тоо	2022 онд “e-Mongolia” нэгдсэн системээр нийт бүртгэлтэй цусны донор, үйлчлүүлэгчид цусны бүлгийн мэдээллээ хардаг болсон.	Үндсэн үйл ажиллагааны программын аюулгүй байдал, хэвийн ажиллагааг хангаж, “e-Mongolia” нэгдсэн системээр цусны донор, үйлчлүүлэгчдийн цусны бүлгийн мэдээллийг тогтмол харах нөхцлийг бүрдүүлж ажилласан байна.	2022 онд 76778 донор үйлчлүүлэгч “e-Mongolia” нэгдсэн системд хандаж мэдээллээ харж байсан бол 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар давхардсан тоогоор 87330 цусны донор, үйлчлүүлэгч цусны бүлгийн мэдээллээ авсан байна. Энэ нь өмнөх оноос 10552 буюу 14 хувиар өссөн үзүүлэлттэй юм.	90%
15.	“Цусны донор” аппликейшнд хөгжүүлэлт хийнэ.	8.0 Улсын төсөв	Аппликейшн тогтмол	2022 онд МУЗН-тэй хамтран андройд болон	“Цусны донор” аппликейшнд хөгжүүлэлт	МУЗН-ийн санхүүжилтээр “Цусны донор” аппликейшнийг шинээр хөгжүүлсэн. Энэхүү аппликейшнийг ашигласнаар	90%

			ашигладаг донорын хувь	IOS үйлдлийн системд ажилладаг “Цусны донор” аппликейшныг шинээр ашиглалтад оруулсан.	хийгдэж, ашиглалт нэмэгдсэн байна.	цусны донор үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамжийг дээшлүүлж байнгын донорын тоог нэмэгдүүлэх боломжийг бүрдүүлсэн. Уг аппликейшнийг ашигласнаар цусны донорын дараагийн цус өгөх хугацаа, цусны бүлэг, нийт цус өгөлтийн тоо, цус сэлбэлтээр дамжих халдвар илрүүлэх шинжилгээний хариу, явуулын хэлбэрээр цус цуглуулах байршил, цаг хугацаа зэргийг харах боломжийг бүрдүүлсэн. Энэ онд 2 удаа дээрх харагдах хэсгүүд, загвар дизайнд өөрчлөлт оруулсан ба ашиглалтын явцад гарсан алдаануудыг засварлах байдлаар хөгжүүлэлт хийсэн. 2023 онд “Цусны донор” аппликейшнаас давхардсан тоогоор 11465 цусны донор үйлчилгээ, мэдээлэл авсан байна.	
16.	Төвийн засвар үйлчилгээ удирдлагын системийн мэдээллийн санг бүрдүүлэх		Мэдээллийн санд оруулсан өөрчлөлтийн тоо	Хөрөнгийн хөдөлгөөнийг хийж Санхүүгийн программын хөрөнгийн бүртгэлтэй засвар үйлчилгээ удирдлагын системийн мэдээллийн санг нийлүүлсэн байна.	Санхүүгийн программтай уялдуулан, хөрөнгийн хөдөлгөөнийг засвар үйлчилгээ удирдлагын системийн мэдээллийн санг баяжуулан байна.	Засвар үйлчилгээ удирдлага хяналтын системд засварын 18 хүсэлт ирсэнийг хуваарлаж засвар үйлчилгээг хийж хариу арга хэмжээ авч ажилласан. -Хөрөнгийн мэдээллийг шинэчилж эд хариуцагч болон дахин үнэлсэн хөрөнгийг шинэчлэж бүртгэсэн. “Цусны аюулгүй байдлыг сайжруулах нь” сэдэвт Үндэсний семинар дээр цусны салбар төвүүдэд Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, арчилгаа үйлчилгээ, аюулгүй ажиллагааны сургалтыг зохион байгуулсан.	90%
17.	Хүндэт доноруудад үзүүлсэн нийгмийн халамжтай холбоотой мэдээллийн санг баяжуулах		Хэрэгжүүлсэн ажлын тайлан	Хүндэт донорын болзол хангасан иргэдийн нэрсийг холбогдох байгууллагад хүргүүлэн шагнуулах,	Эрх байгууллагатай хамтран хүндэт донорын нийгмийн халамж үйлчилгээ хүртэх үйл ажиллагааг	Хүндэт доноруудад олгох нийгмийн халамж үйлчилгээний тодорхойлолтыг цахимжуулах ажил ЭМХТ, ХНХЯ-тай хамтран хийгдэх төлөвлөлтүүд хийгдэж байна 2023 онд Улсын хэмжээнд 158 донор шинээр хүндэт донорын болзол хангасан.	30%

				нийтийн тээврийн хэрэгслээр үнэ төлбөргүй зорчих эрх болон мөнгөн тусламж авах, рашаан сувилалд амрах эрхийн тодорхойлолтыг олгодог.	хялбаршуулсан байна.	Нэрсийг нь МУЗН-д хүргүүлсэн. Донор инфо цахим сүлжээнд Улаанбаатар хотын 52 донорыг Хүндэт донор гэсэн хэсэгт бүртгэн оруулсан. Хүндэт донорууд нийтийн тээврээр хөнгөлттэй үнээр зорчих Смарт карт сунгах-138 үүнээс шинээр олголт-71 ,хуучин дахин олголт-67 байна. Сувилалд 100 хувь үнэ төлбөргүй амрах тодорхойлолт- 240 хүнд олгосон.	
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 1.3. Цус, цусан бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах, шинжилгээ хийх							
Зорилт 1.3.1. Лабораторийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж, шинжилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.							
18.	Лабораторийн шинжилгээний Олон улсын чанарын гадаад үнэлгээнд хамрагдаж, шинжилгээний чанарыг ханган ажиллана.	16.0 Улсын төсөв	Чанарын гадаад үнэлгээнд хамрагдсан гэрчилгээ	2022 онд бүлэгнэлтийн шинжилгээгээр 1 удаа иммуногематологийн чиглэлээр ОУ-ын чанарын гадаад үнэлгээнд 2 удаа хамрагдаж гэрчилгээ авсан.	Молекул биологи, иммунологийн Иммуногематологи, бүлэгнэлтийн чиглэлээр олон улсын чанарын гадаад үнэлгээний хөтөлбөрт хамрагдаж гэрчилгээ авсан байна.	Молекул биологи, иммунологийн шинжилгээний гадаад хяналтыг сонгох тендер зарлаж, шалгарсан байгууллагатай гэрээ байгуулж ажилласан. Иммунологийн шинжилгээгээр: 7 сараас эхлэн сард 1 удаа RIQAS-аас зохион байгуулсан Чанарын гадаад үнэлгээний хөтөлбөрт 4 үзүүлэлтээр, 2 аппаратаар 2 сорьцонд нийт 6 удаа амжилттай оролцсон. Молекул биологийн хяналтын сорьцонд шинжилгээг хийж 11 сарын 26-нд хариуг илгээсэн. Үр дүн хүлээгдэж байна. Иммуногематологийн чиглэлээр Австралийн RCQAP-ийн чанарын гадаад үнэлгээний хөтөлбөрт 12 сарын 4-нд хамрагдаж хариуг илгээсэн. Үр дүн хүлээгдэж байна.	90%
19.	Лабораторийн шинжилгээний Үндэсний чанарын гадаад үнэлгээнд хамрагдах болон	380.0 Улсын төсөв	Шинжилгээний чиглэл тус бүрээр чанарын гадаад	2022 онд Гематологи, биохими, бүлэгнэлт, нян судлалын	Гематологи, биохими, бүлэгнэлт чиглэлээр үндэсний чанарын гадаад үнэлгээнд	2023.05.29-нд MEQAS-аас зохион байгуулсан гематологийн 30 дах удаагийн үнэлгээнд үнэмлэхүй үнэлгээ 91,66%, биохимийн 24 дэх удаагийн хяналтанд үнэмлэхүй үнэлгээ 96,66%,	90%

	өөр хувилбарт аргыг ашиглан шинжилгээний чанарыг ханган ажиллана.		үнэлгээнд хамрагдсан дүн	чиглэлээр чанарын гадаад үнэлгээнд тус бүр 1-с дээш удаа хамрагдсан.	хамрагдаж гэрчилгээ авсан байна. Нян судлалын чиглэлээр өөр хувилбарт арга ашиглан шинжилгээний чанарыг ханган ажилласан байна.	цусны бүлэгнэлтийн 4 дэх удаагийн үнэлгээнд харьцангуй үнэлгээ 96,67% тус тус хамрагдаж гэрчилгээ авсан. 2023.11.29-д MEQAS-аас зохион байгуулсан гематологийн 31 дэхь биохимийн 25 дахь, бүлэгнэлтийн 5 дахь удаагийн үнэлгээнд хамрагдаад байна. Үр дүн хүлээгдэж байна. 2023 онд УХТЭ-тэй /нян судлалын шинжилгээ/ цусны ариун чанар тодорхойлох шинжилгээгээр лаборатори хоорондын харьцуулалт хийсэн. Үр дүн 100% тохирсон.	
20.	Цус сэлбэлтээр дамжих халдвар илрүүлэх шинжилгээний <u>ФХЭБУ-ын</u> аргаас CLIA аргад шилжих		Халдвар илрүүлэх шинжилгээнд CLIA аргыг нэвтрүүлсэн хувь	2022 оны байдлаар Халдвар илрүүлэх шинжилгээний 15%-д CLIA аргыг хэрэглэсэн.	Халдвар илрүүлэх шинжилгээний 30%-д CLIA аргыг хэрэглэсэн байна.	2023 онд нийт 2840 донорт CLIA аргаар Хепатитийн В, С вирус, ХДХВ, тэмбүүгийн халдвар илрүүлэх шинжилгээг хийсэн нь нийт шинжилгээний 8,6%-д CLIA аргыг хэрэглэсэн байна. 10276 сорьцонд В, С, ХДХВ, Тэмбүүгийн халдварыг тус тусад нь хийсэн нийт сорьцын 31%-ийг эзэллэж байна.	100%
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 1.4. Цус, цусан бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх, хадгалах, олгох							
Зорилт 1.4.1. Технологи шингэсэн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг 100%-д хүргэнэ.							
21.	Эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлэн хөлдөөсөн шинэ сийвэнгийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.	790.5 Улсын төсөв	Үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ	2022 онд 2541 нэгж эмгэгтөрүүлэгчийг г идэвхгүйжүүлэн хөлдөөсөн шинэ сийвэн үйлдвэрлэсэн.	Эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлэн хөлдөөсөн шинэ сийвэнгийн 2900 нэгжийг үйлдвэрлэж эмнэлэгт олгосон байна.	Эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлсэн бүтээгдэхүүн 3500 нэгж үйлдвэрлэж эмнэлэгт олгосон байна.	100%
22.	Эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлсэн ялтаст эсийн өтгөрүүлэгчийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.	Улсын төсөв	Үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ	2022 онд 268 нэгж эмгэг төрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлэн ялтаст эсийн өтгөрүүлэг үйлдвэрлэсэн.	Эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлсэн ялтаст эсийн өтгөрүүлэг 490 нэгжийг үйлдвэрлэж эмнэлэгт олгосон байна.	Эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлсэн ялтаст эсийн өтгөрүүлэг 166 нэгжийг үйлдвэрлэсэн байна.	70%

23.	Цагаан эсгүйжүүлсэн улаан эсийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.	126.3 Улсын төсөв	Үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ	2022 онд 3827 нэгж цагаан эсгүйжүүлсэн улаан эсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсэн.	Цагаан эсгүйжүүлсэн улаан эсийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг суурь оны үзүүлэлтээс бууруулаагүй байна.	Цагаан эсгүйжүүлсэн улаан эс 4974 нэгж үйлдвэрлэж өмнөх оны түвшингээс 1147 нэгжээр нэмэгдүүлсэн байна.	100%
Зорилт1. 4.2. Цус, цусан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, хадгалалт, олголтод технологийн шинэчлэл хийнэ.							
24.	Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг бүрэн автоматжуулах бэлтгэл ажлыг хангана.		Нэвтрүүлсэн бүрэн автомат технологи	Гар <u>ажиллагаат</u> битүү систем ашиглаж байна.	Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг бүрэн автоматжуулах техник, технологийн судалгаа, төсвийг хийж төсөвт суулгах санал өгсөн байна.	Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг бүрэн автоматжуулах техник, технологийг Төвийн Журнал клубд танилцуулж үнийн саналыг авсан. 2024 оны төсвийн төсөлд суулгуулахаар санал өгсөн боловч шийдвэрлэгдээгүй байна	30%
25.	<u>Гемофилийн</u> эсрэг факторыг хүлээн авах, хуваарилах, түгээх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх		Амбулаторийн урьдчилан сэргийлэх факторыг захиалгын дагуу авсан хүний тоо, олгосон тун нэгжээр	<u>Гемофили А-тай</u> 85 хүнд 2,866,250 <u>ОУН VIII фактор</u> , <u>гемофили В-тэй</u> 32 хүнд 831,000 <u>ОУН IX факторыг</u> олгосон.	Амбулаторийн урьдчилан сэргийлэх тунгаар VIII, IX факторыг эмчийн жорын дагуу олгосон байна.	Монгол улсад 2023 оны байдлаар цус бүлэгнэлтийн VIII, IX факторын дутагдалтай хэмээн оношлогдсон нийт 170 өвчтөн бүртгэгдсэн байна. Үүнээс: Гемофили А нийт 116 буюу 68% (насанд хүрэгчид 34%, хүүхэд 66%) Гемофили В нийт 48 буюу 28% (насанд хүрэгчид 53%, хүүхэд 47%,) Виллебранд нийт 6 буюу 4% (насанд хүрэгчид 34%, хүүхэд 66%). Эдгээр өвчтнүүдээс Гемофили А-тай 82, Гемофили В-тэй 20, нийт 102 өвчтөн VIII, IX фактор амбулаториор хэрэглэж байна2023 онд нийт VIII-р фактор 89 хүнд 2.785.250 ОУН, IX-р фактор 23 хүнд 314.500 ОУН тус тус олгосон. ДХХ-с ирэх 5 удаагийн хандивын факторын импортын бичиг баримтыг бүрдүүлж ажилласан.	90%

26.	Яаралтай үед эмнэлгүүдийн цус цусан бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтэд нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж ашиглана.	-	Техник технологийн ололтыг ашигласан тээвэрлэсэн ЦЦБ-ний тоо	Red Drone төсөл хэрэгжүүлж нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж ашиглан ЦЦБ тээвэрлэх боломж бүрдсэн.	Гамшиг нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал, яаралтай тусламжийн үед ЦЦБ тээвэрлэхэд нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж ашигласан байна.	Яаралтай үед эмнэлгүүдийн цус, цусан бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтэд нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмжийг ашиглах зорилгоор Япон улсын Ньюком групптэй 4 удаагийн уулзалт хийсэн. Уг уулзалтаар нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмжийг Монгол улсад ашиглах хууль эрхзүйг орчинг бүрдүүлэх, Ньюком группийн нисгэгчгүй нисэх AirTruck буюу тусгай ложистикийн дроны туршилтын нийслэг хийх, иргэний нийсхийн газраас туршилтын нислэг хийх зөвшөөрөл авах, цус цусан бүтээгдэхүүнийг төрлөөр нь ангилан тээвэрлэх 2 тасалгаатай савыг хийлгэсэн. 2023 оны 09 дүгээр сарын 28-нд Улаанбаатар хотод зохион байгуулагдсан 'Mongolia New Smart Logistics Symposium 2023'-ын үеэр Монгол болон Япон улсын 10 байгууллага (Japan International Cooperation Agency (JICA) Цус сэлбэлт судлалын үндэсний төв, АШУҮИС-ийн Монгол-Японы эмнэлэг, Ньюком групп Мобиком Корпораци ХХК, Ток Ток ХХК, Aeronext Inc. ACSL Ltd. KDDI SmartDrone Inc. Seino Holdings Co., Ltd) аж ахуйн нэгж санамж бичигт гарын үсэг зурж дрон ашиглан хүргэлт хийх үйлчилгээг Монгол Улсад бий болгох төслийг эхлүүлсэн. Уг төслийн хүрээнд анхны тээвэрлэлтийг 2023 оны 11 сарын 13 өдөр Цус сэлбэлт судлалын үндэсний төвөөс АШУҮИС-ийн Монгол-Японы эмнэлэг хооронд нийт 4,75км зайд AirTruck буюу тусгай ложистикийн дрон ашиглан цус цусан бүтээгдэхүүн тээвэрлэх нислэг хийсэн. Энэхүү AirTruck тусгай ложистикийн дрон нь 12 нэгж цус цусан бүтээгдэхүүнийг цагт	100%
-----	--	---	--	---	--	--	------

					36 км хурдтай 12 минутад зорилтод газраа хүргэлт хийсэн. Цаашид хөгжүүлэлт хийн 2024 оны хавраас тогтмол ашиглахаар төлөвлөн ажиллаж байна. Олон эмнэлэг рүү тээвэрлэх боломж бүрдсэн.	
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 1.5. Улсын нөөцийн тухай хуулиар хүлээлгэсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, стратегийн болон гамшгийн нөөцийн бараа, материалыг улсын нөөцийн салбар болон гэрээт хадгалагчийн агуулахад технологийн горимын дагуу хадгалах						
Зорилт 1.5.1. Гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн ЦЦБ-ий нөөц хангамж, бэлэн байдлыг хангана.						

27.	Цус, цусан бүтээгдэхүүний Улсын нөөцийн хадгалалтын аюулгүй байдлыг хангаж, нөхөн сэлгэлтийг хийнэ.	-	ОБЕГ-тай хийгдсэн гэрээ, ажлын тайлан	Гэрээг дүгнэж, улсын нөөцөд бараа, материал худалдан авах нэмэлт гэрээ байгуулсан.	Гэрээний үүргийг хэрэгжүүлж, шаардлагатай бүтээгдэхүүний нөхөн сэлгэлтийг бүрэн хийж, нөөцийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээ авч хэрэгжүүлсэн байна.	ОБЕГ-ын Улсын нөөц, хүмүүнлэгийн тусламжийн газартай 2012 оноос хийсэн (Маш нууц) гэрээг тухай бүр шинэчлэн хэрэгжилтийг ханган ажилласан. 2023 оны ОБЕГ-аас гэрээний хэрэгжилтийг маш сайн гэж дүгнэсэн. 2023 оны 7, 9, 12 дугаар саруудад нөөцийн & нэгж цус цусан бүтээгдэхүүний нөхөн сэлгэлтийг 3 удаа хийж, тооллогоор баримтжуулсан. Гамшгийн нөөц төвийн цус цусан бүтээгдэхүүний хадгалалт, аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор нэмэлт камер суурилуулан хүйтэн хэлхээний тоног төхөөрөмж, -30С хүйтэн өрөөний үйл ажиллагааг камериар хянаж байна. Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 365 дугаар тогтоолын гуравдугаар хавсралтаар батлагдсан “Улсын нөөцийн нэр төрлөөс балансаас баланст шилжүүлэх бараа, материалын жагсаалт”-аас дараах 4 төрлийн 13 ширхэг тоног төхөөрөмжийг балансаас баланст шилжүүлэн авсан. Үүнд: 1. Гүн хөлдөөгч 5 ширхэг 2. Сейф 1 ширхэг 3. Тог баригч 5 ширхэг 4. Хөргөгч 2 ширхэг	100%
ЕРӨНХИЙ ЧИГ ҮҮРЭГ 2. Тусламж үйлчилгээний чанар, цусны аюулгүй байдлыг хангаж, Чанарын болон <u>ХЭМАБ-ын</u> менежментийг тогтвортой хэрэгжүүлж, тасралтгүй сайжруулах							
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 2.1. Үндэсний хэмжээнд цусны сонор сэрэмжийн тогтолцоог хөгжүүлж, цусны аюулгүй байдалтай холбоотой баримт бичгийг шинэчлэх							
Зорилт 2.1.1. Цусны сонор сэрэмжийн тогтолцооны бүртгэл мэдээллийг баяжуулж, дэмжлэгт хяналт үнэлгээ, мэргэжил арга зүйгээр хангана.							
28.	ДЭМБ-ын стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлж, цус, цусан бүтээгдэхүүний	-	Бүртгэл мэдээлэл, дүн шинжилгээ хийсэн тайлан	2020-2022 оны ДЭМБ-ын стратегийг мөрдөж, Эрүүл мэндийн байгууллагуудын	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын цус сэлбэлтийг зохицуулах салбар зөвлөлийн тайланд дүн шинжилгээ хийж	Цусны салбар төвүүд болон цус, цусан бүтээгдэхүүн хэрэглэгч гэрээт эрүүл мэндийн байгууллагууд цус сэлбэлттэй холбоотой урвал хүндрэлийн болон цусны донорт илэрсэн сөрөг хариу урвалын тайланг жилийн эцэст ЭМТ-308	90%

	урвал хүндрэлтэй холбоотой бүртгэл мэдээллийг баяжуулж дүн шинжилгээ хийнэ.			цус сэлбэлтийг зохицуулах салбар зөвлөлийн тайланг нэгтгэсэн.	мэдээллийн сан үүсгэсэн байна.	тайлангийн маягтаар ирүүлдэг. Эрүүл мэндийн сайдын А/506 дугаар тушаалын хэрэгжилтийг хангуулах зорилгоор Google form ашиглан мэдээний сан үүсгэсэн. Мэдээний санд цусны донорын сөрөг хариу урвал 84, цус сэлбэлттэй холбоотой 5 урвал, хүндрэл бүртгэгдсэн. Бүртгэгдсэн мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийн, ноцтой тохиолдол гарахаас сэргийлж, 11 ЭМБ-ын 886 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд цусны аюулгүй байдлын сургалт зохион байгуулан мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажилласан.	
29.	Цус, цусан бүтээгдэхүүний зохистой хэрэглээний заавар шинэчлэн батлуулна.	-	Шинэчлэн батлагдсан тушаал	Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны А/03 дугаар тушаалыг мөрдөж ажилладаг.	Тушаал шинэчлэх санал, тушаалын төслийг шинэчлэн боловсруулж ЭМЯ-д хүргүүлсэн байна	“Зонхилон тохиолдох өвчний үед цус, цусан бүтээгдэхүүн сэлбэх заавар”, Цусны аюулгүй байдлын хяналт үнэлгээ хийх журмыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсэг байгуулах тухай Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны А/177 дугаар тушаал гарч, ажлын хэсгийн хурлыг 2 удаа хийж, ажлын хэсгийн гишүүдээс ирүүлсэн саналыг нэгтгэсэн тушаалын төсөл, танилцуулга, саналын товъёог зэргийг нэгтгэн Эрүүл мэндийн яамны Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний газарт хүргүүлсэн.	100%
30.	Цусны аюулгүй байдлын хяналт үнэлгээ хийх журмыг шинэчлэн батлуулах	-	Шинэчлэн батлагдсан тушаал	Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны А/506 дугаар тушаалыг мөрдөж ажилладаг.	Тушаал шинэчлэх санал, тушаалын төслийг шинэчлэн боловсруулж ЭМЯ-д хүргүүлсэн байна	Цусны аюулгүй байдлын хяналт үнэлгээ хийх журмыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсэг байгуулах тухай Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны А/177 дугаар тушаал гарч, ажлын хэсгийн хурлыг 2 удаа хийж, ажлын хэсгийн гишүүдээс ирүүлсэн саналыг нэгтгэсэн тушаалын төсөл, танилцуулга, саналын товъёог зэргийг нэгтгэж байна.	70%
31.	Цусны салбар төвүүд болон	5.4 Улсын төсөв	Дэмжлэгт хяналт	2022 онд 2 гэрээт Эрүүл мэндийн	3-аас цөөнгүй Цусны салбар төв болон	Цусны аюулгүй байдлын дэмжлэгт хяналт үнэлгээ хийх удирдамжийг төвийн	100%

	гэрээт эрүүл мэндийн байгууллагуудад цусны аюулгүй байдлын дэмжлэгт хяналт үнэлгээ хийж, мэргэжил арга зүйгээр хангана.		үнэлгээний тайлан, зөвлөмжийн хэрэгжилтийн хувь	байгууллага, 3 Цусны салбар төвд дэмжлэгт хяналт үнэлгээ хийж, мэргэжил арга зүйгээр хангасан.	эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагаанд дэмжлэгт хяналт үнэлгээ хийж, зөвлөмж өгсөн байна.	Ерөнхий захирлаар батлуулан Цэргийн төв эмнэлэг, ЭХЭМҮТ-ийн Хүүхдийн эмнэлэг, ЭХЭМҮТ эх барих эмэгтэйчүүдийн эмнэлэгт газар дээр нь, 5 аймгийн цусны салбар төвүүдэд цахимаар хийж, зөвлөмжийг хүргүүлсэн. Зөвлөмжийн хэрэгжилт бүрэн хангагдсан. Орон нутгийн Цусны салбар төвийн жилийн үйл ажиллагаа дүгнэх журмыг шинэчлэн боловсруулж, батлагдсан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу “Шилдэг” цусны салбар төвийг шалгаруулан, сайн туршлагыг түгээн дэлгэрүүлсэн.	
--	---	--	---	--	---	--	--

ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 2.2. Лавлагаа шатны тусламж үйлчилгээг үзүүлж мэргэжил арга зүйгээр хангах

Зорилт 2.2.1. Лавлагаа шатны тусламж үйлчилгээг үйлчлүүлэгчийн шаардлагад нийцүүлэн өндөр түвшинд үзүүлнэ.

31.	Цус <u>сэлбэлт</u> судлалын чиглэлээр <u>иммуно-гематологийн</u> лавлагаа шинжилгээг хийх		Лавлагаа шинжилгээ- ний нэр, төрөл, тоо, тохирлын хувь.	Хувийн тохироо, эргэлзээтэй бүлэг тодорхойлох, <u>кумбсын</u> шууд ба шууд бус урвал, эсрэг бие илрүүлэх, дүйн тодорхойлох, <u>резус</u> сөрөг баталгаажуулах, <u>анти-Д</u> <u>титр</u> тодорхойлох, <u>резусийн</u> дэд бүлэг тодорхойлох 7 нэр төрлийн шинжилгээг үйлчлүүлэгчийн хүсэлтээр хийсэн.	Жил бүр үйлчлүүлэгчийн хүсэлтийн дагуу Цус <u>сэлбэлт</u> судлалын чиглэлээр <u>иммуногематолог ийн</u> лавлагаа шинжилгээг 100% хийж, хариуг олгосон байна.	Үйлчлүүлэгчийн хүсэлтээр: Цусны хувийн тохироо-1361 Кумбсын шууд ба шууд бус урвал-532 Эргэлзээтэй бүлэг-19 Эсрэгбие илрүүлэх, дүйх-178 Анти-Д титр-612 Резусын дэд бүлэг-3146 Нярайн бүлэг,резус-3 Д баталгаажуулах-125 шинжилгээг тус тус хийж хариуг олгосон. 2023 оноос цусны ABO дэд бүлэг тодорхойлох шинжилгээг шинээр нэвтрүүлэн өөр бүлэгтэй донороос эд эрхтэн шилжүүлэн суулгасан нийт 3 тохиолдлын (донор болон резипентийн) шинжилгээг хийж хариуг олгосон.	100%
-----	---	--	---	---	--	--	------

32.	Цусны бүлэг, хувийн тохирооны Үндэсний чанарын гадаад үнэлгээг зохион байгуулна.	5.6 Улсын төсөв	Гэрчилгээ авсан лабораторийн тоо	2022 онд 2 удаа зохион байгуулж 85 байгууллагад Үндэсний чанарын гадаад үнэлгээний гэрчилгээ олгосон.	19, 20 дахь удаагийн үндэсний чанарын гадаад үнэлгээг зохион байгуулж, 18, 19 дах удаагийн үнэлгээний тайлан семинарыг зохион байгуулж, үнэлгээнд оролцсон лабораториудад гэрчилгээг олгосон байна.	2023 оны 4 сарын 26-нд чанарын гадаад үнэлгээ ба стандартчлал сэдэвт тайлан семинарыг зохион байгуулж 18 дах удаагийн үнэлгээний гэрчилгээг лабораториудад олгосон. 2023.05.29-нд цусны бүлэг, хувийн тохирооны 19 дэх удаагийн ЧГҮ-ний хөтөлбөрийг 105 лабораторийг хамруулан зохион байгуулсан. 2023.09.05-нд Гадаад үнэлгээний тайлан семинарыг зохион байгуулж, 19 дэх удаагийн дүнг бүх оролцогчдод танилцуулж, сертификат олгосон. 2023.11.29-д цусны бүлэг, хувийн тохирооны 20 дах удаагийн ЧГҮ-ний хөтөлбөрийг 104 лабораторийг хамруулан зохион байгуулсан.	100%
33.	Цусны бүлэгнэлтийн шинжилгээний Үндэсний чанарын гадаад үнэлгээг зохион байгуулна.	8.0 Улсын төсөв Ханган нийлүүлэгч байгууллага	Үндэсний чанарын гадаад үнэлгээнд оролцсон лабораторийн тоо	2022 онд 6, 11 сард 2 удаа зохион байгуулж, 80%-иас дээш үнэлгээтэй оролцсон лабораториудад гэрчилгээ олгосон.	4, 5 дах удаагийн үндэсний чанарын гадаад үнэлгээг зохион байгуулж, 3, 4 дэх удаагийн үнэлгээний тайлан семинарыг зохион байгуулж, амжилттай оролцсон лабораториудад гэрчилгээг олгосон байна.	2023 оны 4 сарын 26-нд чанарын гадаад үнэлгээ ба стандартчлал сэдэвт тайлан семинарыг зохион байгуулж 3 дах удаагийн үнэлгээний гэрчилгээг амжилттай оролцсон лабораториудад олгосон. -2023.05.29-нд цусны бүлэгнэлтийн 4 дэх удаагийн ЧГҮ-ний хөтөлбөрийг 95 лабораторийг хамруулан зохион байгуулсан. -2023.09.05-нд Гадаад үнэлгээний тайлан семинарыг зохион байгуулж, 4 дэх удаагийн дүнг оролцогчдод танилцуулж, 80%-с дээш оноо авсан 38 лабораторит сертификат олгосон. 2023.11.29-нд цусны бүлэгнэлтийн 5 дахь удаагийн ЧГҮ-ний хөтөлбөрийг 102 лабораторийг хамруулан зохион байгуулсан.	100%

ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 2.3. Үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлж буй стандартын хэрэгжилтийн тогтвортой байдлыг хангах, сайжруулах							
Зорилт 2.3.1. Олон улсын болон үндэсний стандартын шаардлагыг тогтвортой хангаж, тасралтгүй сайжруулна.							
34.	Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг сайжруулах төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	-	Төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийн хувь	2018-2022 оны Чанарын хөгжлийн хөтөлбөрийг 95 хувийн биелэлттэй хэрэгжүүлсэн.	Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг сайжруулах төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж, 2023 онд төлөвлөсөн ажлын хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан байна.	Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг сайжруулах төлөвлөгөө /2023-2025/-г нийт 30 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр боловсруулж, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвд хүргүүлсэн. Үүнээс 2023 онд 26 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 19 арга хэмжээ бүрэн хэрэгжиж, төлөвлөгөөний биелэлт 90 хувь.	90%
35.	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний технологи, чанарын шаардлагын магадлан итгэмжлэлд хамрагдана.	1.0 Улсын төсөв	Магадлан итгэмжлэлийн гэрчилгээ	2018 онд магадлан итгэмжлэлд хамрагдаж 5 жилээр итгэмжлэгдсэн.	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний технологи, чанарыг шаардлагын магадлан итгэмжлэлд хамрагдаж гэрчилгээг сунгасан байна.	2023 оны 1 дүгээр сарын 23-ны өдөр 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй Магадлан итгэмжлэлийн шинжээч нар ажиллаж, магадлан итгэмжлэлийн хугацааг 3 жилээр сунгуулсан.	100%
36.	Чанарын менежментийн тогтолцооны ISO 9001:2015 стандартыг хэрэгжүүлэх		Аудитын тайлан, зөвлөмж	Чанарын менежментийн тогтолцооны ISO 9001:2015 стандартыг хэрэгжүүлж, 2022 онд магадлах аудитад амжилттай хамрагдсан.	Чанарын менежментийн тогтолцооны ISO 9001:2015 стандартын баталгаажуулах аудитад хамрагдсан байна	Чанарын менежментийн тогтолцоо ISO 9001:2015 стандартын 3 дахь давтан баталгаажуулалт, ХЭМАБ-ын менежментийн тогтолцооны ISO 45001:2018 стандартын магадлах аудитыг нэгдсэн байдлаар 2023 оны 11 дүгээр сарын 20-22-ны өдрүүдэд Монсертф ХХК-ий аудитад амжилттай	100%

39.	ЦССҮТ-ийн төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр (2021-2025)-ийн хэрэгжилтийг хангана.	1228.0 Улсын төсөв	Төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийн хувь	ЦССҮТ-ийн төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн 2022 оны төлөвлөгөө бүрэн хэрэгжсэн.	ЦССҮТ-ийн төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрт тодотгол хийж, жил бүр төлөвлөгөө гарган, хэрэгжилтэнд үнэлгээ хийсэн байна.	Төвийн төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр (2021-2025)-ийн 2023 онд төлөвлөсөн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө гарган хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан. Үүнд: - 2023 онд ЭМЯ, ЭМХТ болон бусад холбогдох байгууллагаас зохион байгуулсан 63 удаагийн сургалт, семинар, зөвлөгөөнд мэргэжил, чиглэлийн дагуу давхардсан тоогоор нийт ажиллагсдын 48 хувь хамрагдсан. - Энэ онд 5 сувилагч магистрын зэрэг, Мэргэжлийн “Ахлах” зэрэг 1 сувилагч хамгаалж, МСН, ХБНГУ-тай хамтарсан “Эмнэлгийн халдвар хяналтын сувилагч” бэлтгэх сургалтад 2 сувилагч, 1 туслах сувилагчийг ариутгалын курсд сургаж бэлтгэсэн байна. ЭМЯ-наас зохион байгуулсан гадаадад туршлага судлах сургалтад 1 сувилагч, МУЗН-нээс 1 сувилагчийг “Амьлуулах суурь тусламж” чиглэлээр гадаадад туршлага судлах сургалтад тус тус хамруулсан байна. - Нийт ажилтан, албан хаагчдын нийгмийн хамгааллыг сайжруулах, цалин хөлсийг нэмэгдүүлэхтэй холбогдуулж 2023 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдрийн 58 тоот албан бичгийг Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны саналын хамт Эрүүл мэндийн сайдад хүргүүлж дэмжлэг хүссэн. - Дотоод зохион байгуулалтын бүтэц, орон тоо, ажилчдын цалин, хөлсийг холбогдох хууль дүрмийн дагуу 2023 оны 1, 7 саруудад тушаалаар шинэчлэн баталж мөрдсөн.	90%
-----	---	-----------------------	---	---	---	---	-----

					- Төвийн албан хаагчидад төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдлийг мөн хэвийн бус нөхцөлийн нэмэгдэл, мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл, эзгүй ажилтны ажлыг хавсран гүйцэтгэсний нэмэгдэл зэргийг хууль, журамд нийцүүлэн олгосон. - МУ-ын ЗГ-ын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтын дагуу ур чадварын нэмэгдлийг 25 хүртлэх хувиар 7 удаа, 2019 оны 05 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтын дагуу улирлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг улирал бүр 60 хүртэл хувиар урамшуулалт цалин олгосон. - Санхүүгийн аудитын зөвлөмжийн дагуу 2 албан тушаалын 6 ажилтны цалинг шинэчилэн тогтоосон. - Сангийн сайдын тушаалын дагуу үйл ажиллагааны давсан орлогын 60 хүртэл хувийг ажилтны нийгмийн асуудалд шийдвэрлэхээр ажиллаж байна. - Байгууллагын соёлын баг, Хөдөлмөрийн эрүүл мэнд аюулгүй байдлын зөвлөлтэй хамтран “Өглөөний цайтай” уулзалтыг 4-р улиралд 8 удаа удирдамж, хуваарийн дагуу тасаг нэгжүүдтэй хамтран зохион байгуулж өглөөний цайны ач холбогдол, хамт олны ажилд амжилт хүсч талархал илэрхийлэх арга хэмжээ хийв. - “Стрессээ инээдээр сольё” хөгжөөнт үйл ажиллагаа зохион байгуулж, 20 хүнийг хамруулж 2 удаагийн бичлэг хийж байгууллагын цахим хуудсанд байршуулах, “Урмаар тэтгэе” ажиллагсадад урам өгөх зорилгоор урмын үгийг бие биедээ хэлж, сэтгэлийн	
--	--	--	--	--	--	--

					бэлэг бэлэглэх ажиллагааг зохион явуулж 67 ажилтан хамрагдсан. - “Спиртээр биш спортоор” уриатай шинэ жилийг угтсан спортын аяныг зохион байгуулах удирдамж батлан цуврал тэмцээн зохион байгуулж эрүүлжүүлэх, спорт олон нийтийн ажлыг идвэхжүүлэх ажлыг зохион байгуулж байна. - ҮЭХ-оос нийт ажилтаны дунд “Ажилтнаа сонсьё” аяныг зохион байгууж, санал асуулга авч, цаашид авах арга хэмжээ, шийдвэрийг албан хаагчдад танилцуулж зарим үр дүн гарсан. - “Эрүүл бие-эрүүл шүд” аяныг санаачлан хэрэгжүүлж Нийслэлийн шүд эрүү нүүрний төвтэй хамтран 2023 онд 03-р сарын 02-ны өдөр эмч ажиллагсдад шүд, амны хөндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг зохион байгуулж, эрүүлжүүлэх арга хэмжээ авсан. - Нийт ажилтныг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан. - Сүрьеэгийн лабораторийн оношилгоог сайжруулах зорилгоор QIAreacH QFT оношлуурыг шинээр нэвтрүүлэх арга, технологийн гүйцэтгэлийг үнэлэх нь” сэдэвт судалгааны харьцангуй эрүүл бүлгийн цусны донор, албан хаагчдыг 2023 оны 4 дүгээр сарын 10-11-ний өдрүүдэд хамруулсан. - Ажилтны хүүхдийн цэцэрлэгт хамрагдалтыг дэмжиж Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн дэргэдэх цэцэрлэгт тодорхой тооны хүүхдийг хамруулж ажилтны ажлаа амар тайван хийх нөхцлийг дэмжсэн.	
--	--	--	--	--	---	--

40.	Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг сайжруулах замаар тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх	-	Нийт ажилчдад 3-аас дээш жил ажилласан ажилчдын эзлэх хувь	2022 онд нийт ажилчдын тоонд 3-аас дээш жил тогтвортой ажилласан ажилчдын эзлэх хувь 55 байна.	Нийт ажилчдын тоонд 3-аас дээш жил тогтвортой ажилласан ажилчдын эзлэх хувь суурь түвшинөөс буураагүй байна.	2023 оны хүний нөөцийн хөдөлгөөн 18 хувьтай, нөхөн хангалт 90 хувьтай байна. Нийт ажилчдын тоонд 3-аас дээш жил тогтвортой ажилласан ажилчдын эзлэх хувь 83 байна.	100%
41.	Төсвийн орлогын давсан хэсгээс олгох урамшууллын 60-аас доошгүй хувийг ажилтнуудын нийгмийн асуудал шийдвэрлэхэд зориулах		Урамшуулалд зарцуулсан хэмжээ, хувь	2021 онд 57 хувийг зарцуулсан байна.	60-аас доошгүй хувийг зарцуулж, Цусны донорын тухай хуулийн төсөлд ажилтны нийгмийн хамгаалалтай холбоотой заалтыг тусгасан байна.	Сангийн сайдын 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 224 дугаар тушаалаар 856 075 634 төгрөг үйл ажиллагааны орлогоос давж батлагдсан байна. Ерөнхий захирлын 2023 оны А/92 дугаар тушаалаар 368,4 сая төгрөгийг нийт ажилтны нийгмийн асуудлыг дэмжих, 6,6 сая төгрөгийг ахмад ажилтнууд дэмжлэг үзүүлэх, 5,4 сая төгрөгийг Монголын донорын холбоо ТББ-ын сайн дурын ажилтнуудын нийгмийн асуудлыг дэмжихэд тус тус зарцуулсан.	100%
42.	Ажлын гүйцэтгэл, ур чадварт суурилсан урамшууллын тогтолцоог бүрдүүлнэ.	132.0 Улсын төсөв	Мөнгөн урамшуулал олгох журам, Ур чадварын нэмэгдэл олгох журам, урамшуулал авсан ажилчдын хувь	2022 онд Улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшуулал болон ур чадварын нэмэгдлийг тооцон бүрэн олгосон.	2023 онд ур чадварын нэмэгдлийг ажилтны 80-аас доошгүй хувьд олгосон байна.	2023 онд улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшуулалыг 4 удаа, ур чадварын нэмэгдлийг 7 удаа тус тус тооцож нийт ажилтны 95 хувьд олгосон байна.	100%
Зорилт 3.1.2. Хүний нөөцийг бүрдүүлж, тогтвортой ажиллах нөхцлийг бүрдүүлнэ.							
43.	Хүний нөөцийн сонгон шалгаруулалтыг ил тод хэрэгжүүлж,	-	Хүний нөөцийн хөдөлгөөний хувь	2022 оны хүний нөөцийн хөдөлгөөн 14 хувьтай, сул	Ажилтны тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлж, Сонгон	Сул ажлын байрыг нийтэд ил тод мэдээлж, сул ажлын байранд сонгон шалгаруулалт явуулах зарыг Зангиа.мн сайт, ЭМХТ-ийн HRDS систем, төвийн	100%

	дасан зохицох хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангана.			ажлын байрыг нийтэд ил тод мэдээлж, нөхөн хангалт 90 хувьтай байсан.	шалгаруулалтын журам, Дасан зохицох хөтөлбөрийн хэрэгжилт, ил тод байдлыг хангаж, хүний нөөцийн хөдөлгөөнийг жилд 15-аас доош хувьд тогтмол байлгана.	вэб сайт, пейж хуудсанд тус тус тухай бүр ил тод байршуулж ажилласан. 2023 оны хүний нөөцийн хөдөлгөөн 18 хувьтай , нөхөн хангалт 93 хувьтай байна.	
44.	Ажлын байрны хөдөлмөрийн <u>нөхцөлийн</u> үнэлгээ хийлгэх		Үнэлгээний дүгнэлт, авсан арга хэмжээ	2018, 2021, 2022 онд мэргэжлийн байгууллагаар хөдөлмөрийн <u>нөхцөлийн</u> үнэлгээ хийлгэсэн.	Хөдөлмөрийн нөхцөлийн болон зарим ажлын байрны эрсдлийн үнэлгээ хийлгэж зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.	2018 онд ХАБЭМ-ийн төвөөр 13 ажлын байранд хөдөлмөрийн нөхцлийн үнэлгээ хийлгэсэн. Ажлын хэвийн нөхцлөөр үнэлэгдсэн. 2021 онд АШУҮИС-ийн Хөдөлмөр орчны эрүүл ахуйн лабораториор гэрэлтүүлэг, агаарын харьцангуй чийглэг, температур, шуугианы хэмжилтүүдийг нийт 24 байршилд хийлгэсэн. Дахин хийлгэх шаардлага гараагүй тул энэ онд хийлгээгүй. 2023 онд АШУҮИС-ийн Нийгмийн эрүүл мэндийн хүрээлэнгээр үйлдвэрийн тасгийн технологич сувилагч, Инженер техникийн тасгийн тоног төхөөрөмжийн инженерийн ажлын байранд эрсдлийн үнэлгээг хийлгэсэн. Дээрх үнэлгээний хүрээнд ирсэн 21 зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан. Нэгдсэн лабораторийн тасагт өгсөн зөвлөмжийн дагуу ашиглаж буй химийн бодисуудын “Хор аюулын лавлах мэдээлэл ХАЛМ-ийг боловсруулж лабораторид ажиллаж буй бүх ажиллагсдад танилцуулах сургалтыг зохион байгуулсан.	100%

45	Эрүүл мэндийн ажилтныг мэдлэг чадвараа дээшлүүлэх боломжоор хангана.	-	Мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдсан, мэргэжлийн зэрэг шинээр авсан, ахиулсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо	2022 онд мэргэшил дээшлүүлсэн, мэргэжлийн зэрэгтэй эмнэлгийн мэргэжилтний эзлэх хувь 72.5% байна.	Мэргэшил дээшлүүлсэн, мэргэжлийн зэрэгтэй эмнэлгийн мэргэжилтний эзлэх хувийг 2026 он хүртэл 5-аас доошгүй хувиар нэмэгдүүлнэ.	ЦССҮТ-ийн нийт эмч, сувилагч эмнэлгийн мэргэжилтний 93,2 хувь нь төрөлжсөн нарийн мэргэжил эзэмшсэн бөгөөд, 67,7 хувь нь мэргэшлийн зэрэг хамгаалсан байгаагийн 9,6 хувь нь 2023 ондоо шинээр мэргэшлийн ахлах зэрэг хамгаалсан бөгөөд ахлах зэрэг хамгаалсан ажилчдын 6,4 хувь нь эмч 3,2 хувь нь сувилагч мэргэжилтэй албан хаагчид байсан байна. 2024 онд 1 эмч мэргэшлийн ахлах зэрэг, 1 эмч зөвлөх зэрэг хамгаалахаар шалгалтад хамрагдаж байна. Эрдэм шинжилгээ, мэдээллийн технологийн албаны Сургалт төслийн ажилтан Э.Энхболор 24 багц цагийн “Цус, цусан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн технологи төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтанд суралцаж төгссөн. Донор зохион байгуулалтын тасгийн технологич сувилагч Э.Дашгарав АШУҮИС-ийн “Чих хамар хоолой” мэргэжил дээшлүүлэх 3 сарын сургалтад, Цусны чанар, аюулгүй байдлын албаны Халдвар судлаач, хөдөлмөрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын ажилтан Э.Чагцалдулам Монголын тархвар, халдвар судлаач эмч нарын нийгэмлэгээс зохион байгуулсан 18 долоо хоногийн “Infection prevention and control” сургалтад, Цусны чанар, аюулгүй байдлын албаны дарга А.Амарзаяа удирдлагын академи дээр зохион байгуулагдсан Эрүүл мэндийн байгууллагын удирдлагыг чадавхижуулах 2 сарын сургалтад, Эрдэм шинжилгээ, мэдээллийн технологийн албаны Мэдээллийн технологийн инженер Ч.Далайцэрэн, Б.Хишиг-Очир нар Эрүүл мэндийн яамнаас зохион байгуулсан 32 өдрийн IT админ сургалтад тус бүр хамрагдсан. Мөн Донор зохион байгуулалтын тасгийн технологич сувилагч Э.Анар ЭМХТ-ийн 2023 оны	100%
----	--	---	--	---	--	---	------

						мэргэжил дээшлүүлэх төгсөлтийн дараах сургалтын намрын элсэлтээр “Цус, цусан бүтээгдэхүүний технологич” мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад элсэн суралцаж байна.	
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 3.2. Цус <u>сэлбэлт</u> судлалын чиглэлээр гадаад, дотоодын хамтын ажиллагаа, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг өргөжүүлэх							
Зорилт 3.2.1. Гадаад, дотоод хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.							
46.	Цус сэлбэлт чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг олон улсын бүс нутгийн болон гадаад орны байгууллагатай хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.	0.4 Улсын төсөв	Байгууллагын гишүүнчлэл хамтын ажиллагаатай байгууллагын тоо	Олон улсын цус сэлбэлт судлалын нийгэмлэгийн (ISBT) 2022 оны гишүүнчлэлээ сунгасан. 2019 онд Азийн цус сэлбэлтийн холбоо (AATM)-той 4 жилийн хугацаатай санамж бичиг байгуулсан.	2023 оны гишүүнчлэл сунгаж хамтран ажилласан байна. AATM-тай санамж бичигт заасан хамтын ажиллагаа хэрэгжсэн байна.	Азийн цус сэлбэлтийн нийгэмлэгтэй 5 жилийн хамтын ажиллагааны гэрээг байгуулсан. Олон улсын цус сэлбэлт судлалын нийгэмлэг /ISBT/-ийн гишүүнчлэлээ сунгаж “Affiliate Membership” гэрчилгээг 2023 оны 5 дугаар сард авсан. Олон улсын Цус Сэлбэлтийн Нийгэмлэг (ISBT)-ийн гишүүнчлэлийн эрхийг ажилтан бүрийн Төрийн цахим шуудан https://mail.gov.mn/ email хаягийг шинээр бүртгүүлж мэдээлэл солилцож байна. Цусны 26 салбар төвийн ажилчдын мэдээллийг шинэчлэн ISBT-ийн боловсролын портал дээрх материал, илтгэл, вебинар, цахим ном, олон улсын удирдамжыг үнэ төлбөргүй авч танилцах, үйл ажиллагаанд оролцох, хөнгөлөлт эдлэх боломжийг бүрдүүлсэн. Азийн цус сэлбэлтийн холбоо (AATM-)ноос жил бүр зохион байгуулдаг XVIII удаагийн их хурал болон Цус сэлбэлтийн анагаах ухааны салбарын тэргүүлэх судлаач, эрдэмтэн, мэргэжилтнүүдийн олон улсын хурал болох AATM-AABB-ийн 4 дэх удаагийн хурлаар 2023 оны Азийн цус сэлбэлтийн холбооны шилдэг байгууллагаар шалгарсан. Азийн цус сэлбэлтийн холбоотой 2013 оноос хойш хамтран ажиллаж байгаа ба	100%

						санамж бичгийг 2023 оны 3 сарын 14 өдрөөс хойш 2028 он хүртэл 2 тал харилцан тохиролцож хамтын гэрээг байгуулсан. Хамтын гэрээний заалтууд бүрэн хэрэгжсэн.	
47	Эрүүл мэнд, боловсролын болон бусад төрийн, төрийн бус байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх		Хамтын ажиллагаатай байгууллага, хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	<u>2022 онд 70 гауй байгууллагатай гэрээ, санамж бичиг байгуулан ажилласан.</u>	Хамтын ажиллагааны санамж бичиг, гэрээний хэрэгжилтийг ханган ажиллаж, үр дүнг үнэлсэн байна.	2023 онд шинээр болон үргэлжлүүлэн 6 байгууллагатай байгуулсан хамтын ажиллагаа санамж бичгийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Үүнд: МУЗН, ЗХЖШ, Ротару Монгол Байгууллага, Монголын Донорын Холбоо, JCI Монгол байгууллага, Сэтгэлийн 1000 үйлс. JCI МОНГОЛ байгууллага нь Цус өгөх үндэсний өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлж 1 сарын туршид салбар 15 байгууллагын хамт олон цусаа бэлэглэсэн.	90%
Зорилт 3.2.2. Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг хөгжүүлнэ.							
48.	Эрдэм шинжилгээний хурлыг тогтмол зохион байгуулах	10.5 Улсын төсөв	Зохион байгуулсан хурлын хөтөлбөр, илтгэлийн хураангуй	Цусны албаны эрдэм шинжилгээний онол, практикийн ХҮИ бага хурлыг зохион байгуулсан.	Цус сэлбэлт судлалын салбарын онол, практикийн XIX бага хурлыг зохион байгуулагдаж, илтгэлийн хураангуй хэвлэгдсэн байна.	Монгол Улсын Цусны албаны 60 жилийн ойд зориулсан Олон Улсын Эрдэм шинжилгээний бага хурал зохион байгуулах удирдамж, ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнийг Ерөнхий захирлын 2023.09.28-ний өдрийн А/62 тушаалаар батласан. Цус сэлбэлт судлалын салбарын олон улсын эрдэм шинжилгээний хурлыг 2023 оны 10 дугаар сарын 04-ний өдөр “Эмнэлзүйн цус, цусан бүтээгдэхүүний зохистой хэрэглээ, эмчилгээний үр дүн”, “Лабораторийн суурь судалгаа”, “Цусны албаны үндсэн үйл ажиллагаа” гэсэн үндсэн сэдвээр зохион байгуулсан. Ирүүлсэн илтгэлүүдээс 10 илтгэлийг сонгон аман хэлбэрээр, 5 ханын илтгэлийг тус тус	100%

						сонгон шалгаруулж хэлэлцүүлсэн. ЦССҮТ-ийн Ерөнхий захирал АУ-ны доктор, профессор Н.Эрдэнэбаяр “Цусны албаны сургалт, эрдэм шинжилгээний ажлын өнгөрсөн ба одоо” сэдвээр, БНХАУ-ын Шанхайн цусны төвийн профессор Зу Зиан “Цусны ховор бүлэг” сэдвээр зочин илтгэл тавьсан. Зочин шүүгчээр АШУҮИС-ийн Био-Анагаахын сургуулийн Дархлаа судлалын тэнхимийн багш, АУ-ны доктор, дэд профессор Л.Энхсайхан, Молекул биологи, Удам Зүйн тэнхимийн багш, АУ-ны доктор, дэд профессор Ж.Жамбалдорж, Цус судлалын тэнхимийн багш АУ-ны доктор О.Пүрэвжал нар ажилласан. Эрдэм шинжилгээний хурлын илтгэлийн хураангуйг хэвлүүлж судлаачдын хүртээл болгосон.	
49.	Цус сэлбэлт судлалын чиглэлээр “Үндэсний семинар”-ыг зохион байгуулна.	8.0 Улсын төсөв	Семинарын хөтөлбөр, удирдамж, тайлан	2022 онд “Үндэсний семинар”-ыг зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажилласан.	Үндэсний семинарыг зохион байгуулж, цусны салбар төвүүд, холбогдох эмч, мэргэжилтнийг мэргэжил аргагүйгээр хангасан байна.	ДЭМБ-ын санхүүгийн болон техникийн дэмжлэгтэйгээр Монгол Улсын Цусны албаны 60 жилийн ойн хүрээнд зохион байгуулсан Цус сэлбэлт судлалын салбарын “Цусны аюулгүй байдлыг сайжруулах нь сэдэвт Үндэсний семинар”-ыг баталсан удирдамж, хөтөлбөрийн дагуу 2023.04.27-28-ны өдрүүдэд зохион байгуулж Эрүүл мэндийн яам, төв болон төрөлжсөн мэргэжлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв, 21 аймгийн 26 Цусны салбар төв болон төвийн удирдлага, эмч мэргэжилтэн нийт 240 хүн хамрагдлаа. Семинарын эхний өдөр ЦССҮТ-ийн хурлын танхимд 21 аймгийн 26 Цусны салбар төвийн нийт 80 орчим эмч, мэргэжилтнүүдийг хамруулж мэргэжил	100%

					арга зүйн дэмжлэг үзүүлэн, цусны салбар төвийн эрхлэгч эмч нар үр дүнгийн тайлан, сайн туршлага, ололт амжилтын талаар хэлэлцэн туршлага солилцлоо. Семинарын хоёрдах өдөр Цус сэлбэлт судлалын нийт эмч, мэргэжилтнүүд болон Улсын болон хувийн хэвшлийн эмнэлэг, Цусны салбар төвүүд, нийт 160 эмч, мэргэжилтнүүдийг хамруулан Чингис хаан зочид буудлын Өргөө танхимд зохион байгуулав. Үндэсний семинарыг зохион байгуулснаар цус сэлбэлт судлалын чиглэлээр тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг улсын болон хувийн хэвшлийн нийт эмч нарын дунд цусны чанар, аюулгүй байдлын талаарх мэдлэг, ур чадвар нэмэгдэж, цус сэлбэлт судлалын салбарын талаар бодлогын чиг хандлагыг тодорхойлж үр дүнд хүрсэн семинар болсон. Мөн Цус, цусан бүтээгдэхүүн хэрэглэгч гэрээт Эрүүл мэндийн байгууллагуудын 2022 оны жилийн эцсийн тайланд хийсэн дүн шинжилгээ, анхаарах асуудлыг хэлэлцсэн. АШУҮИС, УНТЭ, УГТЭ, ЭХЭМҮТ, ХСҮТ, ГССҮТ-ийн эмч нар уригдан оролцож эмнэлэг тус бүрийн цус цусан бүтээгдэхүүний хэрэглээ, сүүлийн үеийн судалгаа, үр дүнг танилцуулав. Цус сэлбэлт судлалын үндэсний семинарыг улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын эмч, мэргэжилтнүүдийг хамруулан анх удаа зохион байгуулж байгаагаараа онцлог бөгөөд техникийн болон санхүүгийн тайланг ДЭМБ-д хүргүүлсэн.	
--	--	--	--	--	--	--

ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ 3.3. Цус сэлбэлт судлалын чиглэлээр сургалт зохион байгуулах, сургалт зохион байгуулах чадавхийг дээшлүүлэх							
Зорилт 3.3.1. Сургалт зохион байгуулж, эмч мэргэжилтний мэдлэг, ур чадварыг сайжруулна.							
50.	Богино хугацааны багц цагийн сургалт зохион байгуулах		Зохион байгуулсан сургалтын тоо, хамрагдсан эмч мэргэжилтний тоо	2022 онд богино хугацааны багц цагийн сургалтыг 2 чиглэлээр нийт 7 удаа зохион байгуулж 192 эмч, мэргэжилтэн хамрагдсан	Богино хугацааны багц цагийн сургалтыг 2-оос доошгүй удаа зохион байгуулж, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг мэргэжил арга зүйгээр хангаж, чадавхжуулсан байна.	2023 онд багц цагийн богино хугацааны сургалтыг үндсэн 2 сэдвээр 18 удаа зохион байгуулж нийт 1452 эмч эмнэлгийн мэргэжилтэн хамрагдсан.	100%
51.	Нийт ажилчдын авлига, ашиг сонирхлын зөрчил, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, ёс зүйн болон бусад тасралтгүй сургалт зохион байгуулах		Төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийн хувь	Авилга, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг бүрэн хангаж, 2022 оны тайланг хугацаанд нь хүргүүлсэн.	Авилга, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх болон гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөөг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.	Авилга, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Эрүүл мэндийн яамны батлагдсан ерөнхий төлөвлөгөөний хүрээнд Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны 2023 оны төлөвлөгөөг батлан хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан. Эхний хагас жилийн тайланг 06 дугаар сарын 13-ны 267 дугаар албан бичгээр, бүтэн жилийн тайланг 12 сарын 01-нд хугацаанд нь хүргүүлсэн. Зохион байгуулсан сургалтын тоо 9, ажиллагсдын хамрагдалтын хувь 90% байна.	100%
Зорилт 3.3.2. Төгсөлтийн дараах төрөлжсөн мэргэжлийн болон мэргэжил дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулна.							
52.	Эмнэлзүйн цус сэлбэлт судлал /их эмч/, Цус цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн технологи/ биоангаах судлаач/ чиглэлээр төрөлжсөн	4.0 Суралцагч-дын төлбөр	Суралцагчдын элсэлт, төгсөлтийн тушаал, төгссөн эмч, мэргэжилтний тоо	Эмнэлзүйн цус сэлбэлт судлал чиглэлээр 9 их эмч, Цус, цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн технологи чиглэлээр 3 био-анагаахын мэргэжилтэн, тус	Эмнэлзүйн цус сэлбэлт судлалаар , Цус цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн технологи чиглэлээр төрөлжсөн мэргэжлийн сургалтыг тус тус	Эрүүл мэндийн сайдын А/533 тоот тушаалын дагуу 2022 оны намрын элсэлтээр элссэн төгсөлтийн дараах төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтыг ЭМХТ-ийн захирлын А/14 тоот тушаалаар 03 сарын 31-ний өдөр төгсөлтийн шалгалт зохион байгуулж шалгалтын протоколыг ЭМХТ-д хүргэсэн. Эрүүл мэндийн сайдын А/216 тоот тушаалаар Эмнэл зүйн цус сэлбэлт	100%

	мэргэшлийн сургалт зохион байгуулна.			тус суралцаж төгссөн.	зохион байгуулсан байна.	судлалын их эмчийн төрөлжсөн мэргэшлээр 3 эмч, Цус, цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн технологи мэргэжлээр 1 Био-анагаахын мэргэжилтэн элсэн суралцаж 2023 оны 10 дугаар сарын 04-ний өдөр төгсөлтийн шалгалтыг зохион байгуулж ЭМХТ-д шалгалтын протоколыг хүргэсэн. 2023 оны 11 сарын 08 нд ЭМС-ын А/394 тоот тушаал гарч 4 гэрчилгээг баталгаажуулахаар ЭМХТ-д хүргүүлсэн.	
53.	Цус, цусан бүтээгдэхүүний технологичийн /сувилагч/ мэргэжил дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулна.	4.0 Суралцагчдын төлбөр	Суралцагчдын элсэлт, төгсөлтийн тушаал, төгссөн сувилагчийн тоо	Цус, цусан бүтээгдэхүүний технологич чиглэлээр 3 сувилагч тус тус суралцаж төгссөн.	Цус, цусан бүтээгдэхүүний технологичийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалтыг зохион байгуулсан байна.	ЭМХТ-ийн захирлын мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын А/09 дүгээр тушаалаар 2 сувилагч төгссөн. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад 2023 оны 05 дугаар сарын 26-ний өдрийн ЭМХТ-ийн захирлын А/43 тоот тушаалаар 5 сувилагч элсэн суралцаж, ЭМХТ захирлын А/76 төгсөлтийн тушаалаар 4 сувилагч төгссөн.	100%
ЕРӨНХИЙ ЧИГ ҮҮРЭГ:4. Байгууллагын хөгжил, ил тод байдлыг хангах							
Зорилт 4.1.1 Эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгоно.							
54.	Цусны донорын тухай хуулийн төслийг боловсруулах ажлын хэсэгт ажиллана.	-	Цусны донорын тухай хууль	Цусны донорын тухай анхдагч хуулийн төсөл боловсруулах ажлын хэсэг байгуулагдаж, шат шатны хэлэлцүүлэг хийгдсэн.	Хуулийн төслийг өргөн барьсан байна. Батлагдсан хуулийн дагуу зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажилласан.	Цусны донорын тухай анхдагч хуулийн төслийн үзэл баримтлал, хуулийн төслийг боловсруулан УИХ-ын Ажлын хэсэгт хүргүүлсэн. Засгийн газар, холбогдох яам, агентлагуудаас санал авч төсөлд тусгасан. D-Parliament.mn сайтад байршуулан олон нийтийн санал авч, 2022 оны 9 сарын 21-ний өдрийн Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн дэмжигдсэн. Засгийн газраас хуулийн төсөлд өгсөн санал, дүгнэлтийг нэгтгэн 2022 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдөр УИХ-ын Ажлын хэсгийн хурал, Эрүүл мэндийн яамны Удирдлагын зөвлөлийн хуралд тус тус танилцуулсан байна.	90%

						Холбогдох ажлуудыг бүрэн хийсэн. Монгол Улсын Их Хурлын 2023 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын төлөвлөгөөнд орсон “Цусны донорын тухай хуулийн төсөл”-ийг УИХ-ын бүрэн эрхийн дагуу бие даан санаачлан боловсруулж, батлуулахаа УИХ-ын гишүүн уламжилсан болно.	
55.	Төвийн бүтэц үйл ажиллагааны стандартыг шинэчлэн боловсруулна.	1.0 Улсын төсөв	Шинэчлэн боловсруулсан стандартын төсөл	ЦССҮТ-ийн бүтэц, үйл ажиллагааны MNS 6674:2017 стандартыг мөрдөж байна.		Ерөнхий захирлын 2023 оны А/77 дугаар тушаалаар ЦССҮТ-ийн бүтэц, үйл ажиллагааны MNS 6674:2017 стандарт шинэчлэх ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнийг ЦЧАБА-ны даргаар ахлуулсан 14 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулж ажилласан. Ажлын хэсэг Үндэсний болон Олон улсын жишигт нийцүүлэн стандартыг шинэчлэх төслийг боловсруулж байна.	2024 онд төлөвлөсөн
56.	Цусны донорын тухай хуультай уялдуулан байгууллагын дүрэм, бүтцийг шинэчлэн батлуулна.	-	Төвийн шинэчлэн батлуулсан бүтэц, дүрэм	2020 онд батлагдсан дүрэм, бүтцээр үйл ажиллагаа явуулж байна.		Цусны донорын тухай хуулийн төсөл боловсруулах, хэлэлцүүлэх, санал авах ажлуудыг бүрэн хийсэн. Монгол Улсын Их Хурлын 2023 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын төлөвлөгөөнд орсон “Цусны донорын тухай хуулийн төсөл”-ийг УИХ-ын бүрэн эрхийн дагуу бие даан санаачлан боловсруулж, батлуулахаа УИХ-ын гишүүн уламжилсан болно. Цусны донорын тухай хууль батлагдахаар хуультай уялдуулан төвийн дүрэм, бүтцийг шинэчлэхээр төлөвлөж байна.	2024 онд төлөвлөсөн
57.	Үйл ажиллагаатай холбоотой журам заавруудыг шинэчлэх		Шинэчилсэн журам, заавар	2022 оны байдлаар төвийн үйл ажиллагааг зохицуулж буй 58	Төвийн үйл ажиллагааг зохицуулж буй бүх журмуудыг	Нэгдсэн менежментийн тогтолцоонд шилжих хүрээнд төвийн үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж буй журам, стандарт үйл	90%

				журамд үнэлгээ хийсэн.	шинэчлэн боловсруулж батлуулсан байна.	ажиллагааны зарим зааварт шинэчлэл хийсэн. Байгуулагын хэмжээнд нийт 1. Үйл явцын тодорхойлолт зураглал-9 2. Журам-70 3. Стандарт ажиллагааны заавар-81 4. Тоног төхөөрөмжийн ажлын заавар -39 5. Ажлын заавар-60 6. Маягт-180 7. Хяналтын хуудас-36 тус тус мөрдөн хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	
58.	Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчлэлтэй холбоотой дагалдаж гарах журмуудыг боловсруулж мөрдөх	-	Журмын хэрэгжилтийг хангаж авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан	Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр төлөвлөгөө, Сонгон шалгаруулалтын журам, Дасан зохицох хөтөлбөрийн журам, Цалин хөлсний журам, Шагнал, урамшлын журмыг боловсруулж баталсан.	Шинэчлэн батлагдсан Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр төлөвлөгөө, Сонгон шалгаруулалтын журам, Дасан зохицох хөтөлбөрийн журам, Цалин хөлсний журам, Шагнал, урамшлын журмыг хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.	Шинэчлэн батлагдсан Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр төлөвлөгөө, Сонгон шалгаруулалтын журам, Дасан зохицох хөтөлбөрийн журам, Цалин хөлсний журам, Шагнал, урамшлын журмыг хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Төвийн ажиллагсдад Ур чадварын нэмэгдэл олгох журмыг шинэчлэн баталсан. Засгийн газрын 240 дүгээр тогтоолын дагуу 6 ажилтны цалингийн зэрэглэлийг шинэчлэн А01 тушаалаар баталгаажуулсан.	90%

						Төвийн хөдөлмөрийн дотоод журмыг шинэчлэх санал авч 2024 онд шинэчлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.	
59.	Эрүүл мэндийн улсын албаны тушаал, шийдвэр, төлөвлөгөөтэй уялдуулан төвийн гамшгийн үеийн ажиллах журам, төлөвлөгөөг шинэчлэн, бэлэн байдлыг хангаж ажиллах		Тодотгосон төлөвлөгөө, хэрэгжилтийн хувь	Гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үед ЦССҮТ-ийн ажиллах журмыг 2021 оны А/17 тушаалаар шинэчлэн баталсан. ТУТ-ны төлөвлөгөөнд 3 удаа тодотгол хийсэн.	Гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үед ажиллах тодотгосон төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан байна.	ЦССҮТ-ийн Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг Чанарын менежмент, эрсдэлийн удирдлагын багаар эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэн тодотгол хийж БЗД-ийн Онцгой байдлын хэлтсээр шинэчлэн батлуулсан. ОБЕГ-ын даргын 2019 оны А/388 дугаар тушаалын дагуу БЗД-ийн Онцгой байдлын хэлтэс, ЧД-ийн Онцгой байдлын хэлтсээс чиглэл, мэдээлэл авч ажилласан. Тодотгосон төлөвлөгөө хэрэгжилт 100%. Төлөвлөгөөнд: - Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн удирдлага, зохион байгуулалтын бүдүүвч - Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн гишүүдийн гүйцэтгэх чиг үүрэг - Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн орон тооны бус бүлгийн тусгай үүрэг гүйцэтгэх бүлгүүдийн томилгоот бүрэлдэхүүний гүйцэтгэх чиг үүрэг - Байгууллагын эрсдэлийн менежмент - Байгууллагын гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах 2023 оны төлөвлөгөө - Байгууллагын гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах 2023 оны төлөвлөгөө - Аюулгүй цэгт цугларах, нүүн шилжих арга хэмжээ - Гамшгийн үед байгууллагын ажилтан, албан хаагч, эд хөрөнгийг түр байранд нүүлгэн шилжүүлэх, тээвэрлэх арга хэмжээ	100%

						• Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх бэлэн байдлын төлөвлөгөө • Цус сэлбэлт судлалын үндэсний төвийн хээрийн эмнэлгийн бүдүүвч • Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн анги байгуулсан тушаал • Холбоо зарлан мэдээллийн схем • Гамшгаас хамгаалах хүч хэрэгслийн судалгаа • Төвийн ажиллагсдын авто тээврийн хэрэгслийн судалгаа • Улаанбаатар хотод газар хөдлөлтийн үеийн цус цуглуулалтын төлөвлөгөө • Ажлын зураг зэргийг шинэчлэн тусгаж албажуулсан.	
Зорилт 4.1.2. Мэдээ тайлан гаргах, нэгтгэх, дүн шинжилгээ хийнэ							
60	Статистик мэдээ тайланг хүлээн авч нэгтгэх, дүн шинжилгээ хийх тайлагнах	-	Үндсэн үйл ажиллагааны өдөр тутмын тоон мэдээ, сарын статистик үзүүлэлт, тайлан	Сар бүр статистик үзүүлэлт гаргаж дүн шинжилгээ хийж танилцуулдаг. Өдөр тутам үндсэн үйл ажиллагааны тоон мэдээ гаргаж мэдээлдэг.	Тогтмол гардаг статистик үзүүлэлт, тоон мэдээ, тайланд дүн шинжилгээ хийж , эрх бүхий байгууллагад хугацаанд нь тайлагнасан байна.	Цусны салбар төвүүдээс батлагдсан маягтаар 2022 оны үйл ажиллагааны тайланг хүлээн авч нэгтгэн, дүн шинжилгээ хийж, ЭМХТ-д тайлангийн хугацаанд хүргүүлж, А үнэлгээ авсан.	100%

61.	Шийдвэр гаргагчийг нотолгоонд суурилсан бодит мэдээллээр хангана.	-	Боловсруулсан мэдээлэл, тайлан	ЭМЯ, удирдлагыг шийдвэр гаргахад шаардагдах мэдээлэл, тайлангаар тогтмол ханган ажилладаг.	ЭМЯ, эрх бүхий байгууллага, удирдлагыг шийдвэр гаргахад нотолгоонд суурилсан бодит мэдээлэл тайлангаар тогтмол ханган ажилласан байна.	Цусны албаны сүүлийн 5 жилийн үндсэн үзүүлэлтийг нэгтгэн баяжуулж “Эрүүл мэндийн үзүүлэлт 2022” эмхэтгэлд 2022 оны онцлох үйл ажиллагааны хамт хэвлүүлсэн. Цусны албаны үндэсний семинарт тайлан мэдээ гаргалт, сайжруулах зөвлөгөөг танилцуулж мэргэжил арга зүйгээр хангасан. Цусны албаны үйл ажиллагааны статистик үзүүлэлтийн 2013-2022 оны дэлгэрэнгүй нэгтгэл гаргаж, мэдээний бүртгэлийн санг баяжуулсан. 2023 онд сарын бүрийн статистик мэдээг гарган, дүн шинжилгээ хийж, ажиллагсад болон удирдлагыг мэдээллээр тогтмол хангасан. Өдөр тутмын статистик тоон мэдээ гаргаж төвийн дотоод группэд байршуулж мэдээллийн шуурхай ил тод байдлыг хангаж, шийдвэр гаргах боломжоор бүрэн хангасан. Уламжлал болгон зохион байгуулладаг эрдэм шинжилгээний ХХ бага хуралд “ЦССҮТ-ийн цус цусан бүтээгдэхүүний зардлыг тооцсон дүн” Цусны албаны 2013-2022 оны үйл ажиллагааны үндсэн үзүүлэлийг харьцуулсан судалгаа сэдвээр хамтарсан илтгэл хэлэлцүүлсэн. Нийтэд мэдээллийн ил тод байдлыг хангаж https://donor.mohs.mn/web/?p=6565 хаягт тогтмол байршуулсан.	100%
Зорилт 4.1.3. Төвийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийг сайжруулж, эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлнэ.							
62.	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг шинэчлэн	4.0 Улсын төсөв	Шинэчлэн батлуулсан Нягтлан бодох бүртгэлийн	2019 онд Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг анх	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг шинэчлэн	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг шинэчлэн боловсруулах санхүүжилтыг 2022 оны давсан орлогоос шийдвэрлэж, ХАА-ны төлөвлөгөөнд тусгаж хуулийн дагуу шийдвэрлэсэн.	100%

	боловсруулж, мөрдөнө.		бодлогын баримт бичиг	боловсруулж хэрэгжүүлсэн.	боловсруулж, хэрэгжүүлсэн байна.	Хараат бус аудитууд, нягтлан бодогч, захирлуудын холбоо ТББ-тай 2023 оны 06 сарын 21-ний өдрийн 23/10 тоот гэрээ байгуулан “Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг”-ийг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлж эхэлсэн.	
63.	Санхүүгийн тайланд дүн шинжилгээ хийж удирдлагыг мэдээллээр хангана.	-	Тайланд хийсэн дүн шинжилгээ	-	Санхүүгийн тайланд дүн шинжилгээ хийж удирдлагыг мэдээллээр хангах, байгууллагын үр ашгийг дээшлүүлэх арга хэмжээ авч ажилласан байна.	2023 онд Санхүү нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг сайжруулах төлөвлөгөө гарган хэрэгжилтийг хангаж ажилласан. 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Өөрчлөлтгүй” санал дүгнэлт авсан.	90%
Зорилт 4.1.4. Байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардлагатай техник, тоног, төхөөрөмжийн шалгалт тохируулга баталгаажилтыг тогтмол хийлгэнэ.							
64.	Эмнэлгийн болон эмнэлгийн бус тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлийг үе шаттай хийх	38.0 Улсын төсөв	Шинэчлэсэн тоног төхөөрөмжийн тоо	2016-2019 онд Эмнэлгийн болон эмнэлгийн бус тоног төхөөрөмж, тавилгын иж бүрэн шинэчлэл хийсэн.	Жил бүрийн төсөвт шаардлагатай эмнэлгийн болон эмнэлгийн бус тоног төхөөрөмжийн төсвийг тусган шийдвэрлүүлж, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлийг үе шаттай хийсэн байна.	Ашиглалтын хугацаа дууссан, эвдрэл гэмтэлтэй эмнэлгийн болон эмнэлгийн бус тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх төслийг жил бүр төсөвт тусгадаг боловч шийдвэрлэгдэхгүй байна.	30%
65	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдал, хэвийн үйл үйл ажиллагааг ханган, мэргэжлийн байгууллагаар шалгалт, тохируулга,	38.0 Улсын төсөв	Шалгалт тохируулга, баталгаажуулалт, Засвар үйлчилгээ хийсэн удаа	2022 онд тоног төхөөрөмжийн баталгаажуулалт 8, багаж хэрэгслийн шалгалт тохируулга 39 удаа хийлгэсэн. Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид 7 удаагийн	Жил бүр эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээ шалгалт тохируулга, баталгаажуулалтыг бүрэн хийж үйл ажиллааны хэвийн байдлыг хангаж ажилласан байна.	Эрүүл мэнд, спортын сайдын 2015 оны 249 дугаартай “ Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн шалгалт тохируулга хийх” журмын дагуу төвийн хэмжээнд ашиглагдаж байгаа Электрон Жин-1, Температур, чийгшил хэмжигч-1, Автоклав монометр-1, Жингийн туухай-1, Механик, даралтын аппарат-5 Пепитика-9 Цусны жин-30 Аналитика жин-1 Биеийн өндөр жин хэмжигч нийт 53 ширхэг	100%

	баталгаажуулалт тогтмол хийлгэх			төлөвлөгөөт засвар үйлчилгээ хийсэн.		хэмжих хэрэгсэлийг мэрэгжлийн байгууллагаар шалгалт тохируулга, баталгаажуулалт хийлгэсэн. Төвийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийг сар болгон үзлэг, засвар үйлчилгээ хийж техникийн ашиглалтын паспортод тэмдэглэл хөтөлж хэвийн үйл ажиллагааг хангаж, төлөвлөгөөний биелэлт 100% хэрэгжсэн.	
--	------------------------------------	--	--	--	--	--	--

СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ НЭГТГЭСЭН:
ЗАХИРГАА, МАРКЕТИНГИЙН АЛБАНЫ ДАРГА

Ч.БАТБОЛД